

Møteinnkalling

Utvalg: KOMMUNESTYRET
Møtested: Marker rådhus, kommunestyresalen
Møtedato: 11.02.2014
Tidspunkt: 18.00

Forfall meldes på tlf 45406516 eller hbvhattestad@marker.kommune.no , som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Saksnr. **Arkivsaksnr.**
 Innhold

PS 1/14	14/63 Godkjenning av protokoll
PS 2/14	14/63 Referater
PS 3/14	10/664 Reguleringsplan - Butjern fjelltak, 2. gangs behandling av detaljreguleringsplan for Butjern fjelltak, gnr. 24 bnr. 11 Gnr. 24 bnr. 11
PS 4/14	13/578 Søknad etablering av Læringsverkstedet barnehage Ørje
PS 5/14	14/5 Endring av vedtekter – Grimsby barnehage
PS 6/14	14/17 Handlingsplan for psykisk helse 2013-2016
PS 7/14	12/118 Høgås, Elgåsen og Joarknatten vindkraftverk - eventuell klage på NVE's vedtak
PS 8/14	13/671 Ny pensjonsordning for folkevalgte
PS 9/14	14/42 Justering av investeringsbudsjett 2014
PS 10/14	14/65 Deltagelse i Sjumilssteget

PS 11/14 12/327

Eventuell spørretime

Det blir informasjon om følgende på kommunestyremøte:

- prosjekt felles brannvesen
- kriseteamet i Marker

Godkjenning av protokoll

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
1/14	Kommunestyret	11.02.2014

Protokoll fra kommunestyremøte 17.12.2013 godkjennes.

Referater

Saksnr.: 2/14	Utvalg Kommunestyret	Møtedato 11.02.2014
-------------------------	--------------------------------	-------------------------------

REFERERES FRA DOKUMENTJOURNAL

Dato: 01.01.2014-29.01.2014 Utvalg: K Kommunestyret

Saksnr Løpenr	Regdato Navn Innhold	Avd/Sek/Sakb	Arkivkode
10/106-17 144/14	13.01.2014 Skatteoppkreveren i Marker kommune Årsrapport for 2013	RÅD/RÅD/PERSUN	200 &14

Reguleringsplan - Butjern fjelltak, 2. gangs behandling av detaljreguleringsplan for Butjern fjelltak, gnr. 24 bnr. 11 Gnr. 24 bnr. 11

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
3/14	Kommunestyret	11.02.2014

Rådmannens forslag til innstilling:

Reguleringsplan for Butjern fjelltak, datert 02.01.2014, med tilhørende bestemmelser for detaljreguleringen, datert 19.01.2014, egengodkjennes av kommunestyret i Marker, i tråd med plan- og bygningsloven §12-12.

Behandling/vedtak i Plan- og miljøutvalget - 28.01.2014

Behandling:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Plan- og miljøutvalgets innstilling til kommunestyret:

Reguleringsplan for Butjern fjelltak, datert 02.01.2014, med tilhørende bestemmelser for detaljreguleringen, datert 19.01.2014, egengodkjennes av kommunestyret i Marker, i tråd med plan- og bygningsloven §12-12.

Sammendrag

Forslag til detaljreguleringsplan Butjern fjelltak, gnr. 24 bnr. 11, med tilhørende bestemmelser til detaljreguleringen, datert 19.01.2014, tas opp til 2.gangs behandling. Plan- og miljøutvalget innstiller til endelig vedtak i kommunestyret for endelig godkjenning.

Bakgrunn

Areal + har på vegne av grunneierne av eiendom gnr. 24 bnr 11, Anne-Therese Enger og Per Johan Krog, fremmet forslag til detaljregulering for utvidet masseuttak på eiendommen. Utvidelsen av masseuttaket skal legge til rette for kommersiell drift for salg av masser. Planområdet er på 69,2 daa, og beliggenheten er øst i Marker kommune fra E18 og nordover.

Saksbehandler etter det offentlige ettersynet er Lisbet Baklid.

Planprosessen

Viktige milepæler i planprosessen er kort oppsummert:

- Varsel om oppstart av planarbeidet ble foretatt 17.12.2010 og 19.05.2011.
- Planprogram lå ute på offentlig ettersyn og høring i 2011 og ble vedtatt 22.01.2013.
- 1.gangs behandling 18.02.2013
- Offentlig ettersyn og høring 05.04.-25.05.2013
- Utvidet høring 18.10.-27.11.2013

I Artsdatabanken og Naturbasen i juni 2013 viste en sjekk en rødlisteart, bunkestarr, nedstrøms tjernet og ved tjernet. Kommunen krevde da en naturmangfoldregistrering av planfremmer. Rapporten utredet naturmangfold og eventuelle avbøtende tiltak i forhold til planforslaget slik det forelå. Planforslaget ble revidert som følge av nye opplysninger om naturmangfold av regional og nasjonal interesse. Saken ble tatt opp i et drøftingsmøte med Fylkesmannen i Østfold. Det reviderte planforslaget ble deretter sendt på en begrenset høring til de som uttalte seg til det offentlige ettersynet, berørte myndigheter, naboer og Forum for natur og friluftsliv Østfold. Den utvidede høringen fremgikk også i nettsak på kommunens nettside.

I det offentlige ettersynet og høringen våren 2013 kom det fire uttalelser. I den begrensede høringen høsten 2013 kom det fem uttalelser.

Planområdet ble utvidet med 0,5 daa etter den utvidede høringen for å få plass til en ny hovedfangdam. Dette er på samme eiendom som resten av planområdet. Da dette medfører 1) en meget begrenset arealutvidelse som ikke er i strid med formål for planen, og 2) støtter positivt opp under en hensikt om å forhindre forurensning til vassdrag, anses dette akseptabelt. En generell arealutvidelse av planområdet for å f.eks. øke masseuttakets størrelse, ville derimot ikke vært akseptabelt uten å foreta nytt varsel og nytt offentlig ettersyn.

Beskrivelse av planforslaget

Hovedformålet med planen er å legge til rette for drift og uttak av fjell, deponi av egne masser og sikre framtidige ressurser for drift og uttak av stein, pukk og singel-/grusmasser i planområdet. Samlet uttak er beregnet til 200 000 m³, og uttak per år er planlagt til 7-8 000 m³. Driftstiden blir dermed ca. 30 år. Massene skal transporteres via eksisterende kjøreveg til E18. Både kjørevegen, selve masseuttaket og viktige hensynssoner og grønnsstruktur er med i planområdet.

Planforslagets arealformål fordelt på areal er som følger:

Området reguleres til følgende formål	Areal (dekar):
Råstoffutvinning, fjelltak: M1	13,650
Fangdammer: FD1 og FD2	1,097
Veg, offentlig veg E18: VEG 1	2,193
Annen veigrunn, sideareal, grøft/skjæring E18:	2,364
Kjøreveger, private adkomstveg: FA1, VEG 2 og VEG 3	24,384
Vegetasjonsskjerm	15,221
Turdrag	3,576
LNFR, landbruksformål, LB1	1,316
LNFR, skogbruk, SB1	5,414
Totalt regulert areal	69,215

I tillegg er det i planforslaget lagt inn to hensynssoner over visse arealformål:

Arealformål	Areal, m ²
Sikringssone - frisikt	2.034,409
Andre sikringssoner - Sikringssone mot vassdrag	3.095,217
Totalsum	5.129,626

Etter det offentlige ettersynet og mottak av naturmangfoldrapporten er det tatt utvidet hensyn og innarbeidet flere avbøtende tiltak. Kjørevegen ved masseuttaket er flyttet ca. 15 meter lenger fra Butjern, og det er innarbeidet en vegetasjonsskjerm mot tjernet. Det innebærer også en separasjon av turstien og adkomstveg til fjelltaket. Det er også innarbeidet fangdammer mellom masseuttaket og vegetasjonsbeltene. Bestemmelsene er videre konkretisert og bearbeidet for å ta hensyn til forurensningsfare og naturmangfold. Blant annet er det satt rekkefølgekrav til fjerning av tilført masse over forekomst av den rødlistede arten bunkestarr ved Butjern. Det er videre satt krav til vannprøveanalyse fra fangdammene hvert år. Både fangdamarealet samt deler av sikringssonene er gitt bestemmelser som skal bidra til å hindre forurensning mot Butjern. Det vises for øvrig til plankart, planbestemmelsene samt ROS-analysen for nærmere beskrivelse.

Innkomne uttalelser til det offentlige ettersynet og høringen våren 2013

Avsender	Kommentarer fra avsender	Kommunens kommentarer
1. Fylkesmannen i Østfold, datert 23.05.2013	1. Forskrift om konsekvensutredninger definerer hvilke planer som skal konsekvensutredes mhp. vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Planprogrammet i saken har liten verdi uten utarbeidelse av konsekvensutredning.	Det er i vekstsesongen 2013 gjennomført en naturmangfoldregistrering der også forurensning som følge av tiltaket samt avbøtende tiltak er vurdert. Naturmangfoldrapporten anses å være et meget godt bidrag for å belyse og vurdere forhold rundt viktige naturverdier i området og nedstrøms vassdraget. Vi viser også til utarbeidet ROS-analyse samt utredning i forbindelse med planlegging av ny E18 i rapport <i>E18 Ørje – svenskegrensen Kartlegging av naturtyper</i> , WKN notat 2012:1.
	2. Uavhengig av KU-kravet er det i ny pbl et tydeligere krav til vurderinger og beskrivelser av virkninger for miljø og samfunn. At forslag til plan er i strid med gjeldende kommuneplan arealdel forsterker dette kravet. Naturmangfoldloven §§8-12 må sees i denne sammenheng.	Naturmangfoldloven er vurdert, se eget avsnitt om dette i saksframlegget under <i>Vurdering</i> . Planforslaget og ROS-analyse er gjennomgått på ny og forbedret mht. beskrivelse av konsekvenser for miljø og samfunn.
	3. Det skal planlegges for en bærekraftig utvikling, basert på en kunnskapsbasert forvaltning. Planer uten overordnet avklaring tilligger det forslagsstiller å dokumentere hvorfor overordnet plan bør settes til side. FM savner en redegjørelse for alternative lokaliseringer i vurdering av fordeler og ulemper ved masseuttak. Viser til temaveileder for masseuttak og	Viser til vår kommentar til punkt 1 og 2. Om alternative lokaliseringer: Kommunen har tidligere kartlagt masseuttak i kommunen. Det var en del av et prosjekt for å ruste opp skogsbilveger i kommunen, og det ble som følge av dette etablert mange mindre knuseplasser i kommunen. Noen av disse er videreført og utvidet. Kommunen ønsker en geografisk

	<p>naturmangfoldloven §12. Vurderingene må fremkomme av plandokumentene. FM forutsetter at eksisterende uttak ikke får uønskede uheldige konsekvenser for omgivelsene.</p>	<p>spredning av disse, og det er i dag en på hver side av sjøene Rødenessjøen og Øymarkssjøen; Holaug/Holo, Aasmundrud, Gråbølsødegården og det omsøkte ved Butjern. I tillegg er det et større masseuttak i Jørnhaugen mot Rømskog, og Grønne Bakke øst for Store Lee.</p>
	<p>4. FM mener planforslaget ikke er tilfredsstillende utarbeidet i forhold til at det er i strid med kommuneplanens arealdel. FM anmoder kommunen om å stille strengere krav til slike planer før de legges ut til off.ettersyn, spesielt mhp. konsekvenser for omgivelsene.</p>	<p>Viser til vår kommentar til punkt 1 og 2 over. Revidert forslag, ROS-analyse og naturmangfoldregistrering ble utarbeidet og sendt ut på utvidet høring i seks uker.</p>
	<p>5. FM savner spesielt en utredning av faren for forurensning av Butjern, og de mener dette temaet må være vesentlig for hvorvidt det er ønskelig med lokalisering av fjelltak her. Det bør vurderes før-undersøkelser av tjernet for å kunne kontrollere effekter fjelltaket vil ha på tjernet. FM mener forurensningsfaren må kartlegges før reguleringsplanen vedtas.</p>	<p>Viser til vår kommentar i punkt 1 og 2 over samt naturmangfoldrapporten i saken. Videre er det gitt en kommentar under tabellen, se 1).</p>
	<p>6. FM savner et støysonekart og redegjørelse for tiltakets konsekvenser for friluftslivet.</p>	<p>Støysonekart er vedlagt saken. Konsekvenser for friluftslivet er gjennomgått i planforslaget på ny.</p>
	<p>7. FM mener noen av de foreslåtte bestemmelsene er uklare og bør endres/fjernes. For eksempel står det om støy at støynivå ikke skal overstige et visst nivå uten at det nevnes hvor dette skal måles. De nevner flere eksempler.</p>	<p>Bestemmelsene er gjennomgått på ny og bearbeidet. Viser til disse. Forholdene anses innarbeidet.</p>
	<p>8. Driften av fjelltak må styres etter forurensningsforskriften kapittel 30. Denne er ikke omtalt i planbeskrivelsen. Reguleringsbestemmelsene bør gjennomgås mht. denne forskriften. FM minner om meldeplikten i samme forskrift §30-11. I god tid før virksomheten starter opp skal den ansvarlige sende melding til FM med opplysninger om driften.</p>	<p>Bestemmelsene er gjennomgått på ny og bearbeidet. Forurensningsforskriften anses innarbeidet i bestemmelsene. Det vises videre til vår kommentar til punkt 5 over.</p>
	<p>9. Det vil være en saksbehandlingsfeil av kommunen å vedta planforslaget uten å vurdere naturmangfoldloven §§8-12, jf. §7.</p>	<p>Viser til vår kommentar til punkt 1 og 2.</p>
	<p>10. Miljøverndepartementet og Direktoratet for mineralforvaltning har utgitt temaveilederen <i>Uttak av mineralske forekomster og planlegging</i></p>	<p>Tatt til etterretning.</p>

	<p>etter plan- og bygningsloven. FM anbefaler denne for en gjennomgang av planforslaget og prosessen.</p>	
	<p>11. FM anbefaler at planen ikke godkjennes. De mener vurdering av slike fjelltak bør gjennomføres i en bredere kommuneplanprosess for en mer helhetlig forvaltning. Dersom planarbeidet videreføres nå, anbefales sterkt at det arbeides videre med planen for å få et bedre beslutningsgrunnlag og reguleringsplan. De anbefaler spesielt forbedring mhp.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - støysonkartlegging - reguleringsbestemmelsene - vurdering ifht. naturmangfoldloven §§8-12. Det bør være et særlig fokus på forholdet til Butjern og vassdraget sørover. - redegjørelse for de andre grustak/fjelltak i området og hvorfor Butjern fjelltak anbefales godkjent. 	<p>Kommunen har gjennomført drøftingsmøte med FM i Østfold og planfremmer. Kommunen ønsker at planen skal godkjennes. Kommunen har satt krav til planfremmer om naturmangfoldutredning og forbedret planmateriale. Kommunen sendte i tillegg revidert planforslag med vedlegg ut på utvidet høring til berørte parter.</p> <p>Viser for øvrig til omtale av punktene over.</p>
2. Østfold fylkeskommune, datert 22.05.2013	<p>1. Reguleringsplanen er i strid med plankart og bestemmelser i kommuneplanens arealdel. ØFK mener at planen for Butjern fjelltak bryter med målet om en helhetlig og langsiktig vurdering gjennom planlegging. ØFK mener lokalisering av slike typer tiltak hører hjemme i en overordnet planlegging der hensyn til natur, landskap og friluftsliv blir ivaretatt.</p>	<p>Tatt til orientering. Kommunen og planfremmer har bearbeidet planmaterialet, innarbeidet økt hensyntagen og fått utarbeidet en naturmangfoldrapport. Dette er gjort for å sikre et bedre beslutningsgrunnlag og en bedre plan.</p>
	<p>2. ØFK forutsetter at fjelltaket vises som område for råstoffutvinning ved revisjon av kommuneplanens arealdel.</p>	<p>Tas til etterretning.</p>
	<p>3. ØFK mener planforslaget vil innebære et vesentlig inngrep og varig forstyrrelse i natur og landskap og i fht. friluftsliv i området Butjern. ØFK mener tiltaket vil medføre ulemper mhp. støy og støv.</p>	<p>Tas til etterretning.</p>
	<p>4. Behovet for masser bør sees i en bredere regional vurdering av behov og tilbud.</p>	<p>Viser til vår kommentar til punkt i oppsummeringen av Fylkesmannens uttalelse.</p>
	<p>5. Formålsgrenser: driftssonen med kjøring av fjerning av vegetasjon på toppen av sprengningskanten må være innenfor Område for råstoffutvinning (M1) slik at vegetasjonsskjermen/-beltene kan bestå urørt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ØFK mener de foreslåtte vegetasjonsskjermene er smale i et sårbart landskap, og de tar det som en 	<ul style="list-style-type: none"> - Hensynssonen mot Butjern er utvidet. - Det er innarbeidet i bestemmelsene at vegetasjon skal bevares i områdene med vegetasjonsskjerm. Det er i tillegg innarbeidet sikringssoner mot vassdraget. - Kjørevegen flyttes ca. 15 m mot nord, vekk fra Butjern. - Det skal beplantes mot Butjern for å

	<p>forutsetning at de ikke røres.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumentasjon av hvordan grunnvannstanden i regulerte vegetasjonsskjermer opprettholdes, slik at eksisterende vegetasjon ikke dør. - det bør framkomme av planen hvor vegetasjon skal reetableres, og at overflaten skal dekket med masser som egner seg for vekst av stedegen vegetasjon. - alle nedsprenningspallene bør midlertidig jordslås og tilplantes med stedegen vegetasjon etter hvert som det sprennes nedover. 	<p>hindre støvspredding. Det gjelder også der eksisterende kjøreveg er i dag. Det vil ta noen år før en tett vegetasjonsskjermer har vokst opp. Det tillates oppføring av en mindre voll i H190_2 og evt.en vegg i tre.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestemmelsene er gjennomgått på ny, og det er innarbeidet at gjerde skal settes opp innenfor arealformålet masseuttak. - de to siste strekpunktene i oppsummeringen er delvis innarbeidet i bestemmelsene.
	<p>6. ØFK forutsetter at fjelltaket ikke utvides ytterligere mot Butjern, og det må fremgå av planen hvordan hensynet til Butjernet er ivaretatt med en hensynssone mot vassdraget. ØFK er positive til fangdam for støv og fordrøyningsmagasin. Det er utfordringer knyttet til avrenning fra fjelltaket.</p>	<p>Hensynssonen er utvidet, jf. omtale av dette ovenfor.</p> <p>Fangdammer er innarbeidet som avbøtende tiltak i fht. forurensning fra fjelltaket. Det er gjort vurdering av forurensningsfare ifht avrenning (fangdam) og støvspredding i naturmangfoldrapporten, se også vår kommentar under i 1). Hensynet til myrområdet og vassdraget er økt ved at kjørevegen også er flyttet. Viser til planbestemmelsene.</p>
	<p>7. Friluftsområde: Det er store sammenhengende friluftsområder rundt fjelltaket, og det synes om som det er sikret i planforslaget. ØFK presiserer at friluftinteressene i området må ivaretas.</p>	<p>Det er tatt ytterligere hensyn til friluftinteressene ved at turstien er sikret bedre plass og går utenom kjørevegen nærmest masseuttaket.</p>
	<p>8. Støy og arbeidstid: Lokalt kan støy fra masseuttak og pukkverk være et stort problem selv om få personer er direkte berørt. Viser til forurensningsforskriftens kap. 24-30. ØFK anbefaler at lokale myndigheter setter rammer for åpningstidene, og at disse gis en mulighet for revidering.</p>	<p>Tas til etterretning. Det er innarbeidet en mulighet for innskrenkning av driftstidene i planbestemmelsene.</p>
	<p>9. Kulturminner: ØFK mener kulturminneinteressene er ivaretatt i planen.</p>	<p>Tas til etterretning.</p>
	<p>10. Konklusjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ØFK mener det ikke er regionale hensyn av særlig verdi i området. ØFK mener derfor at tiltaket er tilstrekkelig analysert og utredet, og at planen bygger på en rimelig avveining av samfunnsbehov og verneinteresser. - All virksomhet, også oppe på bruddkantene, må skje innenfor det 	<p>Tas til etterretning. Det vises til vår kommentar til punktene over i uttalelsen fra ØFK.</p>

	<p>avsatte arealformålet for masseuttak.</p> <p>- De foreslåtte regulerte vegetasjonsskjermene skal ikke røres. Det skal benyttes masser som egner seg for vekst av stedegen vegetasjon, ved endelig gjenfylling. Det må legges inn en hensynssone mot vassdraget og Butjern.</p> <p>- ØFK forutsetter at fjelltaket tas inn ved neste revisjon av kommuneplanens arealdel dersom planen vedtas.</p> <p>- Planen kan egengodkjennes av kommunen så fremt kommunen kan redegjøre for en tilfredsstillende løsning som ivaretar hensynet til grønnsonen og hensynssone mot Butjern på en tilfredsstillende måte.</p>	
3. Glenn Einar Bjerke, journalført 07.05.2013	1. Bjerke mener det skulle vært utarbeidet konsekvensutredning, og han mener det er et viktig naturområde og en foreslått omfattende utbygging.	Bjerke er berørt part som bruker av naturen i området. Naturmangfoldrapporten anses å dekke viktige sider av utredningsbehovet.
	2. Han mener det er blitt gjort mange undersøkelser i området, og han mener disse påpeker en helt spesiell naturtype som må tas vare på, og uegnethet for utbygging.	Viser til naturmangfoldrapporten og dennes vurdering av naturverdiene og avbøtende tiltak.
	3. Bjerke mener det i området er gjennomført omfattende utbygging av vei og traktorveier. Han mener videre det er utført vesentlige inngrep i skogen ved maskinell rydding. Bjerke mener videre dette har ført til en stor nedgang av alle typer vilt.	Tas til orientering. Det har tidligere også vært gjennomført relativt omfattende hogster i området.
	4. Bjerke mener det er en rekke fjelltak i Marker i dag. De aller fleste ligger ved hovedveier uten sjenanse for folk. Han mener de ikke har den negative konsekvensen som Butjern fjelltak vil få. Bjerke mener uttaket ligger 3 km fra hovedvei, midt i et naturområde som er meget sårbart.	Butjern ligger lenger unna en riksvei, fylkesvei eller europavei enn flere av de andre masseuttakene i Marker. Kommunen mener det er positivt at det ikke tillates støyskapende virksomhet som sprenging, boring eller knusing i perioden 15.mai-15.august.
	5. Bjerke opplyser om at det aktuelle området ligger midt i reviret til hubro – en art på lista over truede arter, Rødlista.	Området er i dag noe berørt av inngrep som det eksisterende masseuttaket. Masseuttaket ligger i et naturområde med et utbygd skogsbil- og driftsveinett. Hubro er en rødlistet rovfugl, og NVE har i sin vurdering av konsesjon for vindkraftanlegg vurdert hubroforekomst i området. Kommunen antar at hubro har gode alternativer for leveområde i de nærliggende områdene. Kommunen legger vekt på at det er et eksisterende

		masseuttak i området i planområdet ved vurdering av konsekvenser, samt at det av planbeskrivelsen fremkommer at det planlegges ca. 7-8000 m ³ uttak per år.
	6. Bjerke mener støynivået ved et masseuttak som foreslått, vil få store negative konsekvenser. Han mener uttak i gjeldende fjelltak kan høres helt til Ørje og at området ikke har egnet seg for jakt. Han mener at et fjelltak som skal drives i 25-30 år vil medføre at jegere og andre som bruker naturen øst i fjellet, vil bli stengt ute like lenge.	Det settes i planbestemmelsene begrensninger for når virksomhet i masseuttaket kan gjennomføres. Det går både på tid på døgnet, i uke og tid på året. Støyskapende virksomhet kan kun skje mandag-fredag 07.00-16.00, og sprenging og knusing tillates uansett ikke mellom 15.mai-15.august.
	7. Bjerke mener masseuttaket vil medføre sår som vil forbli i naturen i alle fremtid. Han mener loddrette kanter i bruddet vil være livsfarlige for jakthunder, vilt og mennesker. Bjerke mener det er rapportert om elg som blir forfulgt i elgjakten, har forvillet seg ut på kanten av bruddet og falt ned med død til følge.	Det settes i planbestemmelsene krav til gjenfylling og revegetering. Det settes videre krav om gjerde rundt masseuttaket for å øke sikkerheten for allmennheten og dyr.
	8. Bjerke mener han har dokumentert forurensning fra eksisterende fjelltak.	Etablering av fangdammer, flytting av vei og tiltak for å hindre støvspredning ut i tjernet er avbøtende tiltak som skal settes i verk, jf. reviderte planbestemmelser og plankart. Tiltakshaver har ansvar etter forurensningsloven .
	9. Bjerke håper at Marker kommune ser hvor ødeleggende dette fjelltaket vil bli for folk og dyr. Han mener det ikke blir riktig å legge et slikt uttak midt i skogen når det er mer enn nok uttak i Marker kommune og i nabokommunene.	Tas til orientering. Vi viser til våre kommentarer til Fylkesmannens kommentarer i punkt 3 i oppsummeringen over.
4. Statens vegvesen, datert 14.05.2013	1. Plankartet mangler møtesikt på 140 m ved venstresving som beskrevet i deres brev av 30.06.2011. Statens vegvesen har innsigelse til dette punktet.	Møtesikt 140 m er inntegnet på plankartet ved nevnte venstresving. Kravet fra Statens vegvesen er dermed imøtekommet.

1) Tilleggsvurdering og kommentar

Ingvar Spikkeland har utarbeidet en naturmangfoldrapport. En tilleggsvurdering fra Ingvar Spikkeland er innhentet ifht. flytting av veg med den konsekvens at masseuttakets åpning utvides. Tilleggsvurderingen er oppsummert:

All fyllmasse mellom ny kjøreveg og tjernet/ myrområdet må flyttes. Arealet mellom ny kjøreveg og myrområdet må utgjøre en vegetasjonsbuffer mellom vannet/myra og ny vei slik at verken myra eller tjernet blir direkte berørt.

Ved større åpning av masseuttaket i retning tjernet og myrområdene, vil mer støv kunne spres ut av masseuttaket i retning tjern og myr. Det forutsetter at nordavind og nordvestavind skal få tak og føre støv sør og sørøst mot tjern og myr. Det regnes ikke som en vesentlig økt risiko siden masseuttakets brudd ligger beskyttet i forhold til vindretningen nord/nordvest. Tilførsel via vann, dvs, avrenning, vil kunne være en større trussel. Det er ikke noe særlig innhold av sulfidholdige bergarter ved Butjern, men metallioner av ulike slag vil kunne gjøre noe utslag på uheldig forurensning. Det er derfor viktig å ha kontroll med avrenningen fra masseuttaket gjennom for eksempel prøver fra fangdammene for å overvåke/undersøke eventuelt tungmetallinnhold.

En tett vegg i et naturvennlig materiale vil kunne stoppe eventuell støvspreddning via luft mer effektivt enn en lav vegetasjonssone de første 10 årene etter at vegetasjonssonen er etablert. En slik vegg må være svært høy dersom den skal stoppe store deler av støvspreddningen, og den vil utgjøre et visuelt fremmedelement i landskapet mot Butjern.

Kommunens vurdering som følge av tilleggsvurderingen, er at en vegg av tremateriale på for eksempel 5 meter kan vurderes, men at tilleggsvurderingen over ikke naturlig fører til et krav om dette. En opp til 2 meter jordvoll med beplantning kan utgjøre et bedre alternativ, og det er derfor innarbeidet i planbestemmelsene. Flytting av vei og oppretting av bredere vegetasjonsbelte mot myrområdet og tjernet er positivt ifht. forurensning via avrenning og støvspreddning, landskap, friluftsliv og naturmangfold. Videre er det viktig at virksomhet som medfører økt støvspreddning tar hensyn til spredningsveier og –fare. Det betyr at knuseverk må plasseres så langt inn i masseuttaket som mulig. Fangdammene må fylle sin funksjon i forhold til å samle opp og rense avrenning. Kontrolltiltak kan vurderes som prøvetaking av tungmetallinnhold i fangdammen og tjernet, jf Forskrift om begrenning av forurensning.

Innkommne uttalelser til den utvidede høringen høsten 2013

Avsender, dato	Kommentar fra avsender	Kommunens kommentar
Direktoratet for mineralforvaltning, 02.12.2013	1. Det er ikke nødvendig med reguleringsbestemmelser som beskriver krav om driftsplan og lignende. Dette følger av mineralloven, men kommunen kan gjengi dem.	Tas til etterretning.
	2. Reguleringsbestemmelsene tolkes dit hen at illustrasjonene som følger planforslaget, ikke er juridisk bindende. Direktoratet har dermed mulighet for å fastsette behov for etapper og rekkefølgen på disse.	Det er riktig oppfattet av Direktoratet for mineralforvaltning.
Statens vegvesen, 18.11.2013	1. Vegvesenet har ingen merknader til reguleringsplanen med bestemmelser slik den er fremlagt.	Tas til etterretning.
Østfold fylkeskommune, 21.11.2013	1. ØFK ser kommunens kommentarer om kartlagte masseuttak i kommunen, men ØFK anser at det konkrete tiltaket burde	Gjeldende kommuneplan for Marker er fra 2005. En kartlegging av masseuttak har blitt gjennomført etter denne.

	<p>vært mer utførlig analysert og utredet. ØFK mener det bør være en bevisst holdning til kommunens massetak, og mener masseuttak, grusuttak, deponier med mer er en utfordring i mange kommuner. ØFK er kritisk til den manglende overordnede kartleggingen. ØFK er ikke sikker på om de hadde kommet fram til det samme resultatet om den overordnede planleggingen hadde vært på plass.</p>	<p>Ved en ny kommuneplanrullering vil lokalisering av nye og utvidede masseuttak bli vurdert.</p> <p>Kommunen ser i etterkant av det offentlige ettersynet at konsekvensutredning kunne vært gjennomført, og en mer overordnet vurdering av andre lokaliseringer kunne vært en del av den. Kommunen har derimot vurdert nøye hvordan lokaliseringen ved Butjern kan ta tilstrekkelige hensyn til de stedlige forhold, og det er foretatt en utvidet høring av et revidert planforslag.</p>
	<p>2. Kulturminneinteressene anses ivaretatt i planen.</p>	<p>Tas til etterretning.</p>
	<p>3. Konklusjon: Planen kan egengodkjennes.</p>	<p>Tas til etterretning.</p>
<p>4. Fylkesmannen i Østfold, 27.11.2013</p>	<p>1. De savner en tydeliggjøring av endringene i revidert planforslag etter det offentlige ettersynet.</p>	<p>Endringer framkom blant annet av vedlegget i høringen som oppsummerte og kommenterte uttalelsene i det offentlige ettersynet. Videre framkom flere av dem i ROS-analysen.</p>
	<p>2. Planforslaget er i strid med kommuneplanens arealdel. De savner en dokumentasjon på hvorfor overordnet plan skal settes til side. De er opptatt av en bærekraftig utvikling og en kunnskapsbasert forvaltning.</p>	<p>Vi viser til vår kommentar til punkt 1 over under uttalelse fra ØFK og våre kommentarer til FM sin uttalelse i det offentlige ettersynet. Kunnskapsgrunnlaget er styrket gjennom ytterligere utredning etter det off. ettersynet.</p>
	<p>3. FM viser til naturmangfoldrapporten i saken, og de viser til rødlistede arter i og ved tjernet. Et stort antall arter er påvist i lokaliteten. Området har store naturverdier ved sitt rike artsmangfold. Som følge av naturmangfoldrapporten, mener FM behovet for redegjørelse av alternative lokaliseringer er forsterket.</p>	<p>Den mest negative ved denne lokaliseringen er nettopp artsmangfoldet i de nære omgivelsene.</p> <p>Etter den begrensede høringen er det innarbeidet i bestemmelsene et krav om overvåking av vannkvalitet/-miljø gjennom årlige vannprøveanalyser. Tiltakshaver er selv ansvarlig for å eventuelt sende søknad om utslippstillatelse. I bestemmelsene er det innarbeidet at det skal tas årlige prøver for å ha kontroll med</p>

		forurensningsfaren. Det er også tatt inn bestemmelser om at infiltrasjonsanlegg og/eller renseanlegg kan tillates.
	4. FM savner en redegjørelse for hvilke konsekvenser andre lokaliteter vil kunne ha. Det burde vært belyst om det er mulig å finne andre alternativer hvor risikoen for å skade naturmangfoldet er mindre.	Tas til orientering. Den geologiske sonen med ørje-mylonitt gir grunnlag for et rikere artsmangfold enn andre steder i kommunen. Viser til kommentar punkt 1 til uttalelsene fra ØFK.
	5. FM mener at det er usikkerhet om hvilke konsekvenser det kan få for Butjern som et verdifullt område for biologisk mangfold, at et større fjelltak utvides like ved. De mener at en del av de innarbeidede kravene i det reviderte planforslaget trolig vil bidra til å redusere risikoen for vesentlig skade på naturmangfoldet.	Det er etter den begrensede høringen innarbeidet krav i bestemmelsene om vannprøveanalyser minst en gang årlig for å overvåke forurensingssituasjonen i Butjern. Ansvar for dette har tiltakshaver. Se omtale under punkt 2 over.
	6. FM mener planbeskrivelsen fortsatt har klare svakheter, spesielt mhp. konsekvensvurdering. Skissene for å vise landskapsbildet, kunne vært revidert. Det kan også vurderes om noen av kommunens kommentarer kan innarbeides i planbeskrivelsen.	Det er vedtatt plankart og planbestemmelser som er juridisk bindende. Videre er ROS-analysen kvalitetssikret av kommunen, og den anses å dekke det behovet som etterlyses.
	7. Kommunen må vurdere planforslaget etter naturmangfoldlovens §§8-12.	Vurdering etter de nevnte paragrafer og lov fremgår av saksframlegget i avsnittet <i>Vurdering</i> .
	8. FM mener de reviderte reguleringsbestemmelsene er vesentlig bedre enn det tidligere forslaget.	Tas til etterretning.
	9. Konklusjon: * FM mener at foreslått detaljregulering ikke godkjennes. De viser til at fjelltak enten bør gjennomføres i en kommuneplanprosess eller ved en bredere alternativvurdering hvor også andre lokaliteter vurderes grundigere. Dette begrunnes med at det er ønskelig å finne frem til lokaliteter hvor fordelene er store og ulempene er små.	* Kommunen forstår prinsippene i FM sin tenkning. Gjeldende kommuneplan er fra 2005, og ved kommende rullering er det naturlig å foreta en slik vurdering av nye uttak. Kommunen har vurdert nøye hvordan lokaliseringen ved Butjern kan ta tilstrekkelige hensyn til de stedlige forhold, og etter den begrensede/utvidede høringen er det også innarbeidet i

	<p>* Dersom reguleringsplanen likevel ønskes videreført nå, må vurderinger gjøres i samsvar med naturmangfoldlovens §§8-12. Dette skal fremgå av kommunens behandling av planen.</p>	<p>bestemmelsene kontroll ved vannprøveanalyse årlig ved drift.</p> <p>* En slik vurdering fremgår av avsnittet <i>Vurdering i saksframlegget</i>.</p>
5. Glenn Bjerke, journalført nov. 2013	<p>1. Bjerke mener tiltaket har vesentlige negative konsekvenser som utryddelse av arter, restriksjoner for friluftslivet, forurensning.</p>	<p>Viser til kommentarene over til de andre avsenderne. Det er tatt mer hensyn til friluftsliv ved at sti og adkomstveg er adskilt.</p>
	<p>2. Bjerke mener at fangdammer og beplantning ikke har godt nok dokumentert effekt mot forurensning. Han viser til andre områder der støv har blitt lokalisert hele 1,5 km fra et fjelltak. I en kommune ble det bestemt at fjelltak ikke skulle lokaliseres i nærheten av vann/vassdrag.</p> <p>Bjerke mener støyvurderingen undervurderes i støysonekartet. Han mener videre at boring i forbindelse med sprengning ikke er beskrevet.</p> <p>Bjerke mener at mange i dag arbeider fleksitid gjennom uka. Det vil si at noen arbeider helger framfor ukedager.</p>	<p>Kommunen mener innarbeidede hensyn/avbøtende tiltak i plan med bestemmelser og kontrolltiltak er gode tiltak. Det kan tillates renseanlegg, oppsetting av vegg av tremateriale osv., slik at det tillates flere tiltak enn ved den utvidede høringen.</p> <p>Boring er innarbeidet i bestemmelsene som ikke tillatt i perioden 15.mai-15.august og for øvrig kun tillatt mandag-fredag kl. 07.00-16.00.</p> <p>Støysonekartet er utarbeidet på basis av generelle målinger fra tilsvarende knuseverk og modellerte støyverdier i de to målingspunktene ut fra blant annet veileder om støy i arealplanlegging.</p>
	<p>3. Bjerke mener at friluftslivet i området først og fremst er representert ved at mange går veien inn til Butjern, samt fiskere, skoleklasser, sopp- og bærplukkere, jegere samt alle de som trener og hyttefolk.</p>	<p>Bestemmelsene fastsetter begrensning av drift ihht. forurensningsforskriften både for støyskapende virksomhet og annen virksomhet. Tiltaket har noe negativ virkning for de som ønsker å utøve friluftsliv i området.</p>
	<p>4. Han er ikke fornøyd med kommunens beskrivelse av hubroforekomst i området.</p>	<p>Hubro i området fremkommer ikke av kartdatabasen til Artsdatabanken eller Naturbasen. I et såpass stort område som planområdet ligger i, er det naturlig at hubro kan etablere leveområde et annet sted der,</p>

		f.eks. nordøst for området. Hubro inngår i NVE's sin vurdering for konsesjon for vindkraftanlegg i Høgås og Joarknatten, datert 20.12.2013. I vilkårene for slikt anlegg inngår en miljø-, transport- og anleggsplan, se s. 104 i nevnte konsesjon.
	5. Bjerke mener edelkreps ikke er vurdert. Videre mener han at det vil være en katastrofe for arten hvis det blir etablert fjelltak ved Butjern/Butjernvassdraget selv med fangdammer.	Edelkreps inngår i naturmangfoldrapporten. Krav til kontroll med forurensning er innarbeidet i planbestemmelsene.
	6. Bjerke har generelle synspunkter på viltbestander og hensyntagen til naturmangfold. Bjerke mener man må se helhetlig på Joarknattområdet før man tar standpunkt til utbygging av fjelltaket. Han mener det er foretatt lovbrudd ved utbygging/utbedring av næringsveier samt forurensning og forsøpling.	Viser til vurdering i forhold til naturmangfoldloven nedenfor. Se omtale under punkt 4. Et vindkraftanlegg i området vil kunne kreve utvidelse av adkomst fra E18, og det er da naturlig å ta ehnsyn til vassdrag gjennom utvidelse på side som ikke er mot vassdraget for å unngå ytterligere avrenning/forurensning.
	7. Bjerke mener at det er nevnt feil i ROS-analyse om at midtre Butjern renner ut i nordre Butjern og videre til Braneselva. Han mener det renner ned i søndre Butjern fra fjelltaket, ved midtre Butjern.	Både ROS-analyse og naturmangfoldrapporten oppgir at Butjernbekken renner fra fjelltaket, til nordre Brutjern og videre via Braneselva til Gjølssjø og Haldenvassdraget. Det er mulig det er litt misforståelse rundt navnene. Brutjernene er artsrike og er tatt med i vurderingen.
	8. Bjerke oppsummerer en konklusjon der punktene ovenfor gjengis i korthet. Videre mener han at naturen i området er et gode kommunen må ta vare på. Han mener også at et vedtak i saken må vente til det har kommet en avklaring om hvorvidt det blir vindkraftanlegg i området. Han mener kombinasjonen fjelltak og vindkraftanlegg fører til et nytt industriområde i Marker.	NVE sin konsesjon til vindkraftanlegg kom 20.12.2013. Det er gitt vilkår for konsesjonen for å ta hensyn til natur m.m. Det tas sikte på å vedta reguleringsplan for Butjern fjelltak før de endelige planene for vindkraftanlegg er utarbeidet og godkjent. Tiltaket er ikke uten interessemotsetninger. Kommunen anser at tiltaket kan

		egengodkjennes av kommunestyret.
--	--	----------------------------------

Vurdering

Kommunens vurdering av planforslaget er gitt i kommentarene til de innkomne uttalelsene. Videre er en kort vurdering utdypet nedenfor av de viktigste temaene i saken.

Forurensning og trafikk

Det er først og fremst støvpartikler som kan føres med vind ut av masseuttaket over vassdraget samt avrenning av støv og annet til vassdraget, er negativt for vannmiljøet i Butjern og de artene som lever der. Naturmangfoldrapporten beskriver at trevegg kan settes opp i masseuttaket mot tjernet dersom forurensningen av støv blir større enn forventet. Tiltakshaver kan også sette opp en slik vegg i tre etter eget initiativ for å sikre mot støvforurensning. I bestemmelsene er det tillatt renseanlegg/infiltrasjonsanlegg, og det er presisert at tiltakshaver har ansvaret etter Forurensningsloven.

Støy fra masseuttaket og transport i forbindelse uttaksdrift vil øke som følge av driften. Området er egnet siden det ikke vil berøre beboere i nærheten. Samtidig inngår området i et delvis "stille område" nord for E18 i Marker. Samtidig er et uttak på ca. 7-8000 m³ per år et relativt mindre uttak slik at støy og trafikk vil være noe begrenset.

Ansvaret for drift i forhold til planen og bestemmelser er gitt i bestemmelsene kapittel 6 punkt 3. Tiltakshaver har ansvaret, og bestemmelsene angir at tiltakshaver må foreta minst en årlig vannprøveanalyse fra tjernet for å sikre overvåking. Den første vannprøveanalysen må derfor foretas før utgangen av 2014 om driften startes i 2014. Kommunen anser at plankart og bestemmelser gir tiltakshaver rom for å gjøre avbøtende tiltak for å hindre forurensning. Kommunen forutsetter at forurensning holdes innenfor forurensningsforskriften. Dersom tiltaket kan medføre miljøskadelig utslipp til vassdrag, skal tiltakshaver søke utslippstillatelse fra Fylkesmannen i Østfold.

Trafikkavvikling vil skje via E18, og avkjøring fra E18 og dimensjonering av veggen er etter gjeldende regler.

Naturmangfold

I Naturmangfoldloven § 7 gis rammene som skal legges til grunn ved offentlige beslutninger, når naturmangfoldet blir berørt. Vurderingen skal følge prinsippene gitt i §§8-12 i samme lov, og vurderingen i saken skal fremgå av beslutningen.

Tiltaket ligger i ørje-mylonitt-sonen, en grensesone med stor variasjon i bergarter mellom Østfoldkomplekset og Romerikskomplekset. I Marker dekker den deler av de østligste områdene i kommunen. Bergarten amfibolitt dominerer omkring tjernet, og bergarten er noe kalkholdig og gir hele området et mer næringsrikt preg og levevilkår for flere rødlistede arter. Selve Butjern inngår i kategorien små, moderat kalkrike og humøse innsjøer, og Butjern har en god omsetning av organisk materiale med 2,3 m siktedyp og en maksimal dybde på 3 meter. Lengden på vannet er ca. 250 m og bredden er ca. 100 meter. Bekken nord og sør for tjernet er en del av vassdragsmiljøet ved Butjern. Tjernet er omgitt av smalere striper av myr i nord og vest og hengemyr på bredden. Det er registrert flere rødlistearter i og ved tjernet som

gjør forebyggende tiltak nødvendig for å forhindre vesentlig/alvorlig forurensning ved partikkelforurensning/støv, tilslamming, metallforgiftning, nitrogenavrenning, lekkasje fra olje og diesel samt ødeleggelse av biotoper ved diverse fysiske inngrep. Dette er nærmere beskrevet i rapporten *Naturmangfold ved Butjern i Marker*.

Lovangivelse	Kommentar/Vurdering
§8 Kunnskapsgrunnlaget	Rapporten <i>Naturmangfold ved Butjern i Marker (2013)</i> påviser flere kategorier rødlistede arter og et artsmangfold. Avbøtende tiltak er beskrevet i rapporten. Rapporten bygger også på artsregistreringer over flere år slik at rapportens validitet er styrket.
§9 Føre-var-prinsippet	Føre-var-prinsippet skal hindre at manglende kunnskap fører til offentlige beslutninger som gir økt risiko for irreversible/alvorlig skade på naturmangfoldet. I saken anses avbøtende tiltak innarbeidet i tilstrekkelig grad. For å ta hensyn til økt risiko for alvorlig/irreversibel skade på naturmangfoldet er det i plankart og bestemmelser innarbeidet hensynssone og ulike avbøtende tiltak som reduserer forurensningsfaren. Videre er det innarbeidet i planbestemmelsene en plikt for tiltakshaver om å kontrollere vannkvaliteten gjennom vannprøveanalyser minst en gang årlig.
§10 Økosystemtilnærming og samlet belastning	<p>Planområdet ligger i et område med få andre kilder for belastning for miljøet. Eksisterende masseuttak, transport og kjøreveg er de eneste eksisterende kilder. Det er nylig gitt konsesjon for utbygging av vindkraftverk i området, men detaljerte planer er enda ikke utarbeidet, jf. NVE's konsesjon med vilkår for drift av vindkraftanlegg Joarknatten og Høgås.</p> <p>Det er først og fremst det tilgrensende Butjern og Butjernbekken som har kvaliteter som må tas hensyn til i denne plansaken. Videre er det oppgitt fra privat bruker i området, at planområdet delvis kan inngå i hubros leveområde. Det foreslåtte masseuttaket og transport samt driftstider for uttaket er vurdert i forhold til den samlede belastning for de berørte arter totalt sett og som økosystem. I denne vurderingen er det viktig at masseuttaket ligger i et større naturområde med mye skog og mindre tjern. Områdene rundt er avsatt til landbruksdrift i gjeldende kommuneplans arealdel. Driften av det foreslåtte masseuttaket er også i en viss grad sett i forhold til et foreslått vindkraftanlegg mellom fylkesvei 21 og riksgrensen samt på svensk side av samme område. Kommunens vurdering er at størrelsen på masseuttaket med de innarbeidede avbøtende tiltak tar hensyn til økosystemer og den samlede belastning. Det er likevel nødvendig med en vannkvalitetsovervåking av både fangdammer og tjern. Overvåkingen vil også være gunstig sett i forhold til eventuell endring i miljøet som kan medføre virkninger på økosystemene lenger sør i vassdraget, spesielt Brutjernene. Vurdering av konsekvenser av et eventuelt vindkraftanlegg i nærområdene er ganske lite detaljerte</p>

	foreløpig, og avbøtende tiltak /hensyn til naturmangfoldet i forhold til et eventuelt vindkraftanlegg må vurderes separat. Kommunen anser at hubro som eventuelt inngår i deler av planområdet, vil kunne finne tilsvarende leveområder utenfor planområdet. Det er områder som vil kunne være mer skjermet for støy og transport, for eksempel nord, nordvest og vest for planområdet.
§11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver	Kostnadene for fysisk tilrettelegging, avbøtende tiltak og overvåking skal bekostes av tiltakshaver.
§12 Miljøforsvarlige teknikker og metoder	Kommunen anser at planforslaget ved de avbøtende tiltak som hensynssoner, fangdammer og flytting av veg samt driftstider, har innarbeidet tilstrekkelige miljøforsvarlige teknikker og metoder. Det er i bestemmelsene også pålagt tiltakshaver en overvåkingsplikt ved årlige vannprøver fra Butjern.

Forholdet til konsekvensutredning

Planforslaget har blitt vurdert i forhold til krav om konsekvensutredning. Kommunen ser at det kunne vært krevd en konsekvensutredning og/eller en bredere overordnet vurdering av alternative lokaliseringer siden flere rødlistearter og deres leveområde er berørt. Samtidig anser kommunen at naturmangfoldrapporten og ROS-analysen samt øvrig utredning i saken, dekker behovet for utredning av tiltakets konsekvenser, jf. Forskrift om konsekvensutredning §4.

Rådmannen vil likevel presisere at de avbøtende tiltak som det gis mulighet for og/eller påbud om i plankart og bestemmelser, er en forutsetning for å kunne gå inn for dette masseuttaket med planlagt uttak ca. 7-8 000 m³ per år. Det bør av hensyn til miljøet ikke tas ut mer per år enn det de avbøtende tiltakene med sikkerhet kan effektivisere ifht. å forhindre forurensning. Direktoratet for mineralforvaltning setter endelig vilkår og gir tillatelse til pukkverk. Om utslippstillatelse er nødvendig, må tiltakshaver søke Fylkesmannen i Østfold om det.

Konklusjon

Rådmannen anser at detaljreguleringsplan for Butjern fjelltak, gnr. 24 bnr. 11, med tilhørende bestemmelser kan egengodkjennes av kommunestyret i Marker kommune.

Vedlegg:

1. Planbeskrivelse for detaljregulering Butjern fjelltak, datert 08.01.2014
2. Detaljreguleringsplan for Butjern fjelltak, gnr. 24 bnr. 11, datert 02.01.2014
3. Plankart – utsnitt søndre del, datert 02.01.2014
4. Plankart – utsnitt nordre del, datert 02.01.2014
5. Bestemmelser for detaljregulering Butjern Fjelltak, datert 19.01.2014
6. ROS-analyse, datert 19.01.2014
7. Naturmangfoldregistrering, datert 17.08.2013
8. Støysonekart, 09.10.2013
9. Støyberegning fra mobilt knuseverk, juni 2011
10. Fire etappeplaner, datert 10.01.2014
11. Kopi av uttalelsene til det offentlige ettersynet og høringen (kun tilgjengelig på Servicetorget)
12. Kopi av uttalelsene til den utvidede høringen (kun tilgjengelig på Servicetorget)

Søknad etablering av Læringsverkstedet barnehage Ørje

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
4/14	Oppvekst og omsorgsutvalget	28.01.2014
4/14	Kommunestyret	11.02.2014

Rådmannens forslag til innstilling:

Marker kommune avslår Læringsverkstedet barnehage Ørje søknad om drifts- og kapitaltilskudd fra høsten 2015 for inntil 76 hele plasser i aldersgruppen 1-5 år.

Behandling/vedtak i Oppvekst og omsorgsutvalget - 28.01.2014

Behandling:

Rådmannens forslag til innstilling til kommunestyret ble enstemmig vedtatt.

Oppvekst og omsorgsutvalgets innstilling til kommunestyret:

Marker kommune avslår Læringsverkstedet barnehage Ørje søknad om drifts- og kapitaltilskudd fra høsten 2015 for inntil 76 hele plasser i aldersgruppen 1-5 år.

Bakgrunn:

Barnehagelovens bestemmelser.

Per 1.1.2011 ble de statlige tilskuddene til barnehagene – kommunale og ikke – kommunale- lagt inn i rammetilskuddet til kommunene. Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke - kommunale barnehager, trådet i kraft også fra 1.1.2011

Finansiering av ikke-kommunale barnehager er fra 1.1.2011 en oppgave som tilligger kommunen som barnehagemyndighet.

I lov om barnehage er det flere paragrafer som regulerer kommunens behandling og godkjenning av nye barnehager og endringer av eksisterende barnehager. Barnehagelovens § 14 regulerer finansiering før og etter 1. januar 2011.

§ 14 første ledd *“Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren er blitt rammefinansiert.”*

Etter 1. januar 2011 er § 14 blitt utvidet med paragrafens andre ledd: *“Kommunen kan yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren er rammefinansiert.”*

Det innebærer at barnehager som søker godkjenning og finansiering etter 1. januar 2011 kan ha krav på godkjenning, samtidig som det er opp til kommunen om de skal få finansiering.

Barnehagelovens § 8 sier at kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under skolepliktig alder som er bosatt i kommunen. Og § 12a regulerer retten til plass. Barn som fyller 1 år før 1. september det året det søkes om barnehageplass, har rett til plass i barnehage fra august.

Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der barnet er bosatt.

Søknaden.

Den 7.oktober mottok Marker kommune søknad fra Læringsverkstedet barnehage. I søknaden står det: *“Etableringen omfatter bygging og drift av ny, privat barnehage i Marker kommune. I henhold til barnehagelovens § 14 første ledd, ber vi om en forhåndserklæring fra Marker kommune. Marker kommune bekrefter at kommunen vil påta seg å yte nødvendig drifts og kapital tilskudd i forbindelse med etableringen av Læringsverkstedet Barnehage Ørje. Barnehagen vil ta i mot 76 hele barnehageplasser.”*

Denne saken handler om godkjenning til å motta driftstilskudd og kapitaltilskudd.

Vurdering:

Kapasitet i dagens barnehage tilbud.

Marker kommune har tatt opp alle som har søkt barnehageplass i hovedopptaket 1.mars 2013, altså ingen venteliste. Marker kommune har fortløpende opptak og det vil forekomme at søkere som kommer etter hovedopptaket ikke får tilbud om plass i barnehagene i sentrum, men får tilbud enten i Grimsby barnehage eller i Øymark barnehage. Noen av de som søker om plass etter hovedopptaket tar bare i mot tilbudet dersom det er i en av sentrumsbarnehagene. Noen velger da å vente på eventuell ledig plass i en av barnehagene i sentrum. Per dato har Marker kommune ikke venteliste på barnehageplass. Tabellen under viser de siste offisielle tall(KOSTRA) vedrørende barn i barnehage i Marker kommune og hvor mange som ikke søker barnehageplass. Prosenten for aldersgruppen 1-2 år og aldersgruppen 3-5 år har vært økende de siste årene.

Faktor	Antall	Prosent	Kommentar
Barn i barnehage (1-5 år)per 15.12.2012	155	85,1	27 barn ikke i barnehage
Antall førskolebarn totalt(1-5 år) per 31.12.2012	182		
1-2 år i barnehage	55	72,4	21 barn ikke i barnehage
1-2 år totalt	76		
3-5 år i barnehage	100	94,3	6 barn ikke i barnehage
3-5 år totalt	106		
0- år i barnehage	0		
0 år totalt	33		
Antall barn 0-5 år totalt	215		60 barn ikke i barnehage

Kapasitet i de 4 barnehagene:

Per dato har de 4 barnehagene i Marker kommune tatt opp det antall barn de kan ha i forhold til godkjent ute- og inne-areal. Totalt har barnehagene per 15. desember følgende barnetall:

Barnehage	1-5 år	1-2 år	3-5 år
Grimsby	52	14	38
Tussilago	55	15	40
Annenetasje	24	9	15
Øymark	31	7	24
<i>Totalt</i>	<i>162</i>	<i>45</i>	<i>117</i>

Kapasiteten fremover vil ligge inntil 160 barn slik dagens barnehager er godkjent.

Fortsetter behovet å øke i aldersgruppen 1-5 år, vil ikke Marker kommune kunne tilby plass til alle som har rett til plass.

Kommunen kan komme i en situasjon at det må iverksettes strakstiltak med midlertidige barnehageplasser for å løse økingen på kort sikt. Det er en dårlig løsning uansett for alle parter, både økonomisk og kvalitetsmessig.

Forventet befolkningsvekst.

Som de fleste andre kommuner har også Marker kommune tiltak for å stabilisere og øke folketallet fremover. Det vi har av prognoser er tall fra Statistisk sentralbyrå. De fremskriver folketallet helt ned på kommunenivå. Hvor sikre slike prognoser er, skal vi ikke ta opp her. Men vi kan konstatere følgende: Ser en på framskrevet folketall i aldersgruppen 0-5 år viser prognosene fra Statistisk sentralbyrå 205 barn i 2020 og 202 barn i 2030. Det tyder på en svak nedgang i tallet på barn i aldersgruppen sammenlignet med dagens tall (215).

Økonomiske konsekvenser

Marker kommune har en juridisk plikt til å tilby barnehageplass til alle som er født før 1.9 året forut for hovedopptaket. Det vi vet om situasjonen per dato er at vi ikke har flere ledige plasser i våre barnehager forutsatt at alle starter opp som har sagt ja til plassene de er tilbudt.

I henhold til vedtatt samarbeidsavtale mellom kommunen og de tre private barnehager i Marker er det tre talletidspunkter, 15. desember, 15. april og 15. september. Det sammenholdt med fortløpende opptak gjør at kostnadene for kommunen er vanskelig å beregne. Det viser all erfaring siden ansvaret ble overført til kommunen. For budsjett 2014 er det lagt inn kostnader per plass under 3 år vil bli kr. 195.995 og for barn over 3 år kr. 100.815. Viser i den forbindelse til budsjett for 2014.

Driftstilskudd og kapitaltilskudd skal gis i forhold til det faktiske antall barn som til enhver tid går i barnehage. Tilskuddet gis ikke i forhold til antall godkjente plasser i barnehagen. Det innebærer at barnehagen selv må dekke risikoen for eventuelle ubesatte plasser.

Barn som ikke har rett til barnehageplass kan være en usikkerhetsfaktor. Dersom en barnehage godkjennes med rett til tilskudd, må det også gis tilskudd dersom barn under 1 år søker og får plass. Per 15.12.2012 var 33 barn under 1 år i Marker kommune, ingen av dem var i barnehage. Det kan bli

økt utgift for kommunen, som en ikke er forpliktet til etter loven, og som heller ikke dekkes av kommunens rammetilskudd.

Det er alltid vanskelig med sikkerhet å beregne antall barn som til enhver tid ønsker plass i barnehage. Dekningsgraden i Marker kommune er høy på barn over 3 år, men betydelig lavere for aldersgruppen 1-2 år og for barn under 1 år har vi ingen i barnehagene i Marker.

Økingen av kontantstøtten i statsbudsjett for 2014 for barn mellom ett og to år, vil med stor sannsynlighet medføre at færre barn i aktuelt aldersområde vil starte i barnehagen.

Det er viktig for barnefamilier som flytter til Marker at de kan få barnehage umiddelbart og det kan en kun tilby ved å ha ledig kapasitet i barnehagene. Det er et stort gode for småbarnsfamilier.

Til og med 2011 kunne det søkes om statlig investeringstilskudd. Ordningene er opphørt. Kommunalt tilskudd som gis nå, inneholder drift og kapitaltilskudd. Læringsverkstedet barnehage Ørje søker kommunen om forhåndserklæring på at drift - og kapitaltilskudd vil bli gitt når barnehagen er satt i drift høsten 2015.

Estetiske/miljømessige konsekvenser

Ved en eventuell behandling av byggesaken vil den estetiske utformingen av bygget bli ivaretatt. Med en barnehage med opptil 76 plasser, vil det bli økt trafikk morgen og ettermiddag. Det må det også tas hensyn til i en eventuell byggesak.

Ut over det er den angjeldende tomt en gunstig plassering av en ny barnehage i Ørje sentrum, med nærhet / gåavstand til sentrum, samtidig som barnehagen vil ha et fint naturområde helt innpå.

Læringsverkstedet tilbyr også bruk av barnehagens fasiliteter på kvelder og helger. Viser til søknaden.

Betydningen av nytt barnehagetilbud

Læringsverkstedet vil være en ny privat eier og driver i Marker kommune. Mangfold i eierskap og pedagogisk tilbud til barna i Marker kommune er et gode for barna. Læringsverkstedets pedagogiske plattform virker allsidig, spennende og inspirerende.

I informasjonsmøte med Læringsverkstedet ga Karl Rosland, klart uttrykk for at Læringsverkstedet har langsiktighet i deres ønske om å utvikle barnehagetilbudet i Marker kommune. Det vil være signalene fra de ikke-kommunale barnehagene som avgjør i hvilken skala Læringsverkstedet bygger ut sin barnehage. Det hevdes videre fra Læringsverkstedet at de har erfaring fra at barnehager som var skeptisk på å gå inn i deres konsept, etter en tid ser positivt på å gå inn i Læringsverkstedets barnehagetilbud.

For kommunen vil det være et positivt signal til alle småbarnsforeldre og til alle småbarnsforeldre som vurderer å flytte til Marker, at Marker kommune har ledige barnehageplasser. Kommunen vet da også at den vil være i stand til å dekke et økende behov for barnehageplasser uten å måtte investere selv i nybygg, for å oppfylle kravene om å gi barnehageplass til alle som søker (§ 12a i lov om barnehager).

Konsekvenser for barnehagene.

Ved en etablering av en ny 4 avdelingsbarnehage med opp til 76 plasser vil det være overkapasitet på barnehageplasser i Marker kommune fra høsten 2015. Dersom kommunen sier ja til søknaden fra Læringsverkstedet vil det medføre at flere av barnehagene får redusert antall barn, sammenlignet med det de har per dato. Læringsverkstedet viser til at det ikke vil være i deres interesse å legge opp til så stor overkapasitet, men starte med f.eks. to avdelings barnehage i Ørje.

Med en redusert utbygging av Læringsverkstedet barnehage Ørje, vil konsekvensene for eksisterende barnehager ikke bli for store. Kommunen legger da heller ikke opp til overkapasitet, men sørger for at barnehagedekningen i Marker kommune fremover er trygget.

Hvordan fordelingen av barna blir mellom barnehagene kan en bare anta. Det er sannsynlighet til at både Grimsby, Annenetasje og Tussilago vil reduseres noe i størrelse, om da ikke en eller begge ikke-kommunale barnehagene i sentrum blir en del av Læringsverkstedet barnehage Ørje.

Det er sannsynlig at nye barnehagen vil rekruttere personell bl.a. fra de andre barnehagene, det innebærer også at det er liten sannsynlighet til at noen blir arbeidsledige som en følge av nyetableringen. Etableringen vil gi et større fagmiljø på barnehagesiden. Det er en klar fordel for barna i Marker kommune.

For foreldregruppen vil det også være en fordel da de får et nytt barnehagetilbud for sine barn. Å benytte barnehage er en frivillig sak og at en som foreldre kan velg blant forskjellig tilbud er et gode for både foreldrene og for barna.

For Marker kommune er det viktig at de ikke-kommunale barnehagene er langsiktig i sin drift. Den risiko en nyetablering er, gjør at den nye barnehage eieren må tenke langsiktig på sin investering, eventuelle overskudd kommer på lengre sikt.

Det har fra de nåværende ikke-kommunale barnehagene vært uttrykt usikkerhet om hvor lenge de kan drive grunnet manglende inntjening. Skulle en av disse barnehagene velge å avvikle driften, kan det skje uten at barnehageplasser går tapt, dersom vi da har gitt Læringsverkstedet barnehage Ørje godkjenning til å starte drift.

Det kommunale skjønn

I henhold til skjønn er det uttrykt i barnehageloven § 8 annet ledd som forplikter kommunene til å tilpasse utbyggingsmønster og driftsform til lokale forhold og behov. I Ot.prp. nr. 57 skriver Kunnskapsdepartementet dette om det frie kommunale skjønn i kap. 5.5.2 *Kommunal skjønnskompetanse*:

"Med dette menes at loven verken setter faste betingelser eller angir hvilke hensyn som skal tillegges vekt ved avgjørelsen av søknaden, utover kravet om at barnehagen må være godkjent. Det vil da være opp til kommunens frie skjønn hvorvidt finansiering skal gis eller

ikke. De alminnelige forvaltningsrettslige regler setter imidlertid rammer for kommunens vurdering. Det vil si krav til saklighet, rimelighet og likebehandling. Innenfor disse rammene vil kommunene fritt kunne vurdere søknadene. Det vil blant annet si at kommunene kan si nei til enhver søknad om finansiering derbarnehagen har ført til overetablering av barnehageplasser i kommunen”

Det er opp til kommunen å fastsette om det skal ytes tilskudd eller ikke, og eventuelt hvor mange plasser det skal ytes tilskudd til i henhold til barnehageloven § 14 andre ledd. Kommunen kan altså sette vilkår for å yte tilskudd

Konklusjon:

Å bygge ut en ny barnehage i Ørje sentrum med plass inntil 76 plasser, uten at noen av de ikke-kommunale barnehagene inngår i den nye barnehagen, er å legge opp til stor overkapasitet på barnehagesektoren i Marker kommune. Det er uaktuelt.

Men på den andre side vil en nyetablering av barnehage i Marker kommune være positivt tilskudd til førskolebarn og foreldre i Marker kommune. En ny driver i denne størrelse er med på å sikre at Marker kommune vil kunne tilby barnehageplasser til alle som ønsker det i overskuelig fremtid. Ut over det har det selvsagt også ringvirkninger i for av byggeaktivitet og arbeidsplasser.

Vi har 3 aktuelle vedtak:

Si nei til tilskudd med begrunnelse i at etableringen vil gi stor overkapasitet på barnehageplasser fremover.

Alternativ 1: Marker kommune avslår Læringsverkstedet barnehage Ørje søknad om drifts- og kapitaltilskudd fra høsten 2015 for inntil 76 hele plasser i aldersgruppen 1-5 år.

Gi tilsagn om tilskudd, men setter betingelse

Alternativ 2: Marker kommune gir tilsagn til Læringsverkstedet barnehage Ørje om drifts- og kapitaltilskudd fra høsten 2015 for inntil 36 hele plasser i aldersgruppen 1-5 år.

Gi tilsagn om tilskudd slik det er søkt om, men med betingelse.

Alternativ 3: Marker kommune gir tilsagn til Læringsverkstedet barnehage Ørje søknad om drifts- og kapitaltilskudd fra høsten 2015 for inntil 76 hele plasser i aldersgruppen 1-5 år. Det er en betingelse for tilsagnet at de to ikke-kommunale barnehagene i sentrum i Ørje inngår in Læringsverkstedt barnehage Ørje, slik at det ikke oppstår overkapasitet på barnehageplasser.

Rådmannen vurderer det slik at en etablering i så nær fremtid vil medføre stor overkapasitet på barnehageplasser og vil redusere mulighetene for de eksisterende ikke-kommunale barnehager å sikre en økonomisk forsvarlig drift.

Vedlegg:

Søknad fra Læringsverkstedet

Endring av vedtekter – Grimsby barnehage

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
5/14	Oppvekst og omsorgsutvalget	28.01.2014
5/14	Kommunestyret	11.02.2014

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Vedtekter for Grimsby barnehage enders slik:
«Barnehagen har åpent hele sommeren, men barnet må ta ut 3 uker sammenhengende ferie fra midten av juni til midten av august. Ferien må tas ut *før* 1. august for de barna som skal begynne på skolen. Foreldre og styrer lager en skriftlig, bindende ferieplan i april hvert barnehageår.»
2. Endringen evalueres høsten 2014.

Behandling/vedtak i Oppvekst og omsorgsutvalget - 28.01.2014

Behandling:

Rådmannens forslag til innstilling til kommunestyret ble enstemmig vedtatt.

Oppvekst og omsorgsutvalgets innstilling til kommunestyret:

1. Vedtekter for Grimsby barnehage enders slik:
«Barnehagen har åpent hele sommeren, men barnet må ta ut 3 uker sammenhengende ferie fra midten av juni til midten av august. Ferien må tas ut *før* 1. august for de barna som skal begynne på skolen. Foreldre og styrer lager en skriftlig, bindende ferieplan i april hvert barnehageår.»
2. Endringen evalueres høsten 2014.

Sammendrag:

Grimsby barnehage har egne vedtekter, slik at foreldre og ansatte har noe å forholde seg til. I vedtektene står det at Grimsby barnehage har åpent hele sommerferien:

«Barnehagen har åpent hele sommeren, men barnet må ta ut 3 uker ferie fra midten av juni til midten av august. Ferien må tas ut *før* 1. august for de barna som skal begynne på skolen. Foreldre og styrer lager en skriftlig, bindende ferieplan i april hvert barnehageår.»

Forslag til endring av vedtekter er tatt opp i SU-møte den 26.11.2013. Her sitter representanter for eier, foreldre og ansatte.

Bakgrunn:

I dag er det vanskelig å få avviklet ferie til alle ansatte, ettersom et fåtall av barna har ferie fra St. Hans, til og med andre uke i juli. Her snakker vi noen på hver avdeling. Det samme gjelder de to siste ukene før skolestart. Noen barn tar ferie, men ikke nok til å gi en ansatt ferie. I utgangspunktet får også de ansatte selv bestemme når de skal ha ferie, dvs. så langt det er mulig.

Vurdering:

Vi ser at de ansatte ønsker ferie i juli og starten av august. Dessuten ser vi at de fleste tar ut fire uker. Det er ofte en utfordring å få satt sammen ferien til de ansatte i forhold til avtalt antall barn, ettersom de tar ut mer ferie enn de fleste av barna. De ansatte ønsker også sammenhengende ferie.

Barnehagen ønsker derfor å gjøre følgende endringer i vedtektene:

«Barnehagen har åpent hele sommeren, men barnet må ta ut 3 uker sammenhengende ferie fra midten av juni til midten av august. Ferien må tas ut *før* 1. august for de barna som skal begynne på skolen. Foreldre og styrer lager en skriftlig, bindende ferieplan i april hvert barnehageår.»

Ved endring av vedtekter er det mulig å få gjennomført ferie for de ansatte uten å ta inn flere vikarer. Det bør være en evaluering høsten 2014.

Konklusjon:

Rådmanns innstilling er at man går for 3 uker sammenhengende ferie fra 2014, og at man høsten 2014 evaluerer.

Handlingsplan for psykisk helse 2013-2016

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
3/14	Oppvekst og omsorgsutvalget	28.01.2014
6/14	Kommunestyret	11.02.2014

Rådmannens forslag til innstilling:

Handlingsplan for psykisk helse Marker kommune 2013- 2016 vedtas.

Behandling/vedtak i Oppvekst og omsorgsutvalget - 28.01.2014

Behandling:

Rådmannens forslag til innstilling til kommunestyret ble enstemmig vedtatt.

Oppvekst og omsorgsutvalgets innstilling til kommunestyret:

Handlingsplan for psykisk helse Marker kommune 2013-2016 vedtas.

Sammendrag:

Plan for psykisk helse har blitt revidert etter tidligere plan. Planen har vært til høring innen virksomhetene i kommunen og til interesseorganisasjon, og innspill er lagt inn i planen. Det er avd.leder for psykisk helse, kommuneoverlege og virksomhetsleder familie og helse som har utformet handlingsplanen.

Vurdering:

Planen er oppdatert i forhold til lovverk, tjenester og brukere. Planen omfatter også barn og unge. Spesielt er det nå lagt inn mer om rus og psykisk helse, ROP lidelser, som ofte er en utfordring, og som gjør at avdeling for psykisk helse også har ansvar for mennesker med ruslidelser og/eller psykiske lidelser. Identifisering og tidlig intervensjon er vektlagt sammen med oppfølging av den enkelte bruker i tiltaksdelen.

Konklusjon:

Handlingsplan for psykisk helse Marker kommune 2013- 2016 vedtas.

Vedlegg:

Handlingsplan for psykisk helse 2013-2016.

Høgås, Elgåsen og Joarknatten vindkraftverk - eventuell klage på NVE's vedtak

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
2/14	Formannskapet	30.01.2014
3/14	Viltnemnda	05.02.2014
7/14	Kommunestyret	11.02.2014

Rådmannens forslag til innstilling:

Marker kommune påklager ikke NVE's vedtak i forbindelse med vindkraftutbygging i Marker.

Behandling/vedtak i Formannskapet - 30.01.2014

Behandling:

Representanten Runar Kasbo (Krf) ble erklært inhabil.

Representanten Finn Labråten (Krf) inn som vararepresentant.

Det har fra eksternt hold blitt stilt spørsmål om rådmannens habilitet i saken.

Formannskapet erklærte rådmannen habil.

Administrasjonen orienterte om saken.

Forslag til vedtak fra ordfører Kjersti Nythe Nilsen (AP):

”Saken oversendes kommunestyret uten innstilling.”

Enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

Saken oversendes kommunestyret uten innstilling.

Viltnemnda – møte 05.02.2014

Rådmannens forslag til innstilling:

Marker kommune påklager ikke NVE's vedtak i forbindelse med vindkraftutbygging i

Marker.

Vedtaket fra Viltnemnda 05.02.2014 ettersendes.

Sammendrag:

NVE har i vedtak datert 20.12.2013 gitt Eon Wind Norway konsesjon for bygging av vindkraftverk i Høgås og Joarknatten. Vedtaket er gitt med vilkår og begrensninger i forhold til omsøkt prosjekt. NVE gir samtidig Hafslund Nett as konsesjon for nettilknytning i henhold endret søknad med jordkabel siste to km inn til Ørje.

NVE avslår Eon Wind Norway og Hafslund Nett as sine søknader om utbygging i Elgåsen.

For de områdene det gis konsesjon vurderer NVE at fordelene ved utbygging er større enn ulempene. Vedtaket er begrunnet i en saksframstilling på 107 sider, som grundig vurderer de enkelte sider ved saken.

Marker kommunestyre fattet med 15 mot 10 stemmer et vedtak om fraråding av utbyggingen i Marker. Kommunestyret anbefalte i vedtaket en del forutsetninger dersom NVE likevel valgte å gi konsesjon. Marker kommunestyre tok senere tilleggsutredningen til orientering og sluttet seg til endret søknad for nettilknytning.

Marker kommune er kun en høringsinstans i forhold til konsesjonstildelingen, men har rettslig klageadgang. Kommunestyret må på bakgrunn av tidligere vedtak, innholdet i tilleggsopplysningene og ny konsesjonssøknad om nettilknytning, avgjøre om det er grunnlag for å påklage NVE's vurdering og vedtak.

Kommunen har fått utsatt klagefrist til 15. februar.

Bakgrunn:

Det vises til tidligere saksutredninger i forbindelse med sakene

- Opprinnelig konsesjonssøknad om anlegg med nettilknytning
- NVE's krav tilleggsopplysninger
- Ny konsesjonssøknad fra Hafslund Nett as med jordkabel siste 2 km inn i Ørje

De grunnleggende opplysningene om saken og kommunens vurdering av de enkelte forhold vil framgå av disse sakene.

I sitt saksframlegg beskriver NVE saksgangen i vindkraftsaker slik:

"Behandling av større vindkraftsaker starter med at NVE mottar en melding. Meldingen er en tidlig varslingsmelding av igangsatt planlegging av et vindkraftverk, og fremmes i medhold av plan- og Bygningslovens regler om konsekvensutredning. Etter en omfattende høringsrunde av meldingen, meddeler NVE tiltakshaver et utredningsprogram som beskriver hvilke utredninger som må gjennomføres før en søknad kan behandles. Når en søknad med konsekvensutredning er mottatt, sender NVE også denne på en omfattende høring. Under begge høringsrundene gjennomføres det møter med lokale og regionale myndigheter og folkemøter. På bakgrunn av søknad med konsekvensutredning, møter, høringsuttalelser, tilleggsinformasjon og eventuelle tilleggsutredninger, befaringer og egne vurderinger avgjør NVE om beslutningsgrunnlaget er godt nok og om tiltaket skal meddeles konsesjon. Tematiske konfliktvurderinger og regionale planer for vindkraft utgjør også en del av NVEs beslutningsgrunnlag. NVEs vedtak kan påklages til Olje- og energidepartementet. Hele behandlingsprosessen fra melding til endelig vedtak tar minst to til tre år."

Om den konkrete søknaden i Marker heter det:

"NVE mottok 31.01.2012 melding om planlegging av Høgås og Elgåsen vindkraftverk med tilhørende nettilknytning. Meldingen var utarbeidet i henhold til plan- og bygningslovens

forskrift om konsekvensutredning. Meldingen ble sendt på høring til berørte interesser i brev av 10.02.2012. NVE avholdt møte med kommunale og regionale myndigheter og folkemøte i Marker 29.02.2012. Utredningsprogram ble fastsatt av NVE 02.07.2012. ”

”I tråd med Espoo-konvensjonen artikkel 3, plan- og bygningsloven § 14-4 og KU-forskriften § 19 sendte NVE en notifikasjon til svenske myndigheter ved Naturvårdsverket. I forbindelse med høringen ble det holdt møte med lokale og regionale myndigheter og offentlige møter i Marker 07.03.2013.

På basis av befarings, innkomne merknader og møte med svenske myndigheter ba en om følgende tilleggsutredning:

- *Det skal utarbeides en fremstilling av hvor masseuttak/-deponi skal foregå og hvor eventuelt mellomlagring av turbinkomponenter skal skje for de tre planområdene. Massetak/-deponi skal fremstilles på kart.*
- *NVE vil be om at det vurderes å søke om nettilknytning for Høgås og Joarknatten med inntil 2 km med kabel inn mot Ørje transformatorstasjon.*
- *Det skal redegjøres kort for kunnskapsstatus vedrørende mulige virkninger av lavfrekvent støy fra vindkraftverk.*
- *På svensk side skal det vurderes hvordan støy fra vindkraftverket kan påvirke helårs- og fritidsboliger og friluftsliv.*
- *Det skal utarbeides støysonkart for vindkraftverket som viser utbredelse av støy med medvind fra alle retninger. Bebyggelse med beregnet støynivå over $L_{den}=40$ dB skal angis på kartet. Presentasjonen må gjerne skrives slik at tiltakets støyvirkninger også kan vurderes mot svenske retningslinjer.*
- *Det skal vurderes hvorvidt skyggekast fra vindturbinene kan få virkninger for bebyggelse og friluftsliv på svensk side. Det skal utarbeides et kartsom viser faktisk skyggekastbelastning for berørte helårs- og fritidsboliger på svensk side. Tidspunkt og varighet skal oppgis.*
- *Det skal utarbeides inntil 4 nye visualiseringer fra svensk side. Visualiseringene skal vise virkninger for DANO området, innsjø- og kanalsystemet tilknyttet Foxen og Stora Le, viktige kultur- og naturverdier i tiltakets influenssone og fra tettsteder på svensk side. For innspill til visualiseringspunktet vises det til vedlagte høringsuttalelse fra Lånsstyrelsen i Varmland datert 15.03.2012. NVE anbefaler også at tiltakshaver velger visualiseringspunkter i samråd med Årjång kommune. Visualiseringene skal også gi en fremstilling av samlede visuelle virkninger med det planlagte vindkraftverket på Hån.*
- *Det skal utarbeides et kartsom viser tiltakets synlighet i Sverige*
- *Når det gjelder naturmangfold skal det redegjøres for artsinventaret og mulige virkninger for rødlistede fuglearteri influenssonen på svensk side (inntil 1 km).”*

Marker kommunestyre har fattet følgende vedtak i saken:

Vedtak i kommunestyret 21.05.2013 – høringsuttalelse:

Etter en samlet vurdering tilrår Marker kommune at det ikke gis konsesjon for ovennevnte vindkraftverk/nettilknytning i Marker kommune.

Dersom det allikevel skulle vurderes å gi konsesjon viser vi til rådmannens forslag 2a til e samt til punktene 3,4 og 5.

Punkt 2.f

Det må foreligge økonomiske garantier for en kompensasjon for kommunens inntekt som eiendomsskatt dersom denne endres eller faller bort gjennom driftstiden.

Punkt 6

Vindmøllenes rotasjon og bladposisjon skal være synkronisert for hele parken i normal drift.

Punkt 7

Vindturbinene skal utstyres med intensitetsregulerte og behovsorienterte hinderlys. Dersom behovsorienterte hinderlys ikke er godkjent før byggestart skal dette provisjoneres for.

Vedtak i kommunestyret 24.09.2013 – tilleggsutredning:

Marker kommune tar tilleggsopplysningene til orientering.

Vedtak i kommunestyret 29.10.2013 – ny trase for nettilknytning:

Marker kommune stiller seg positiv til den forslåtte traseen for nettilknytning og vil inngå nødvendige avtaler med Hafslund Nett as, dersom det sentralt fattes vedtak som medfører utbygging av vindkraft i Marker.

På bakgrunn av alle innkomne uttalelser og vurderinger har NVE fattet følgende vedtak i saken:

”Etter NVEs vurdering utgjør konsesjonssøknadene med konsekvensutredning, tilleggsutredning, tilleggsinformasjon, innkomne merknader, møter og befaring et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for å avgjøre om de omsøkte vindkraftverkene skal meddeles konsesjon, og på hvilke vilkår en konsesjon eventuelt skal gis. Vindkraftverkene er lokalisert i Marker kommune, Østfold fylke.

Etter NVEs vurdering er de samlede fordeler ved etablering av Høgås og Joarknatten vindkraftverk med nettilknytning og tilhørende infrastruktur større enn ulempene tiltakene medfører.

NVE vil derfor gi E.ON Wind Norway, branch of E.ON Wind Norway konsesjon i medhold av energiloven § 3-1 for å bygge og drive Høgås og Joarknatten vindkraftverk med tilhørende infrastruktur. Det gis konsesjon for en installert effekt på inntil 90 MW. Dette kan gi en potensiell energiproduksjon på inntil 235 GWh. Planområdet på Høgås er redusert i området vest for Stormosen. Videre meddeles Hafslund Nett AS konsesjon for nettilknytning med kabel de to siste km inn til Ørje transformatorstasjon og tilhørende infrastruktur.

Etter NVEs vurdering er ikke de samlede fordeler ved etablering av Elgåsen vindkraftverk med nettilknytning større enn ulempene. NVE avslår på dette grunnlag søknadene for Elgåsen vindkraftverk med tilhørende nettilknytning.

NVE har lagt vekt på at Høgås og Joarknatten vindkraftverk kan være realiserbare vindkraftverk, som kan bidra til å oppfylle Norges fornybarmål. De viktigste negative virkningene av Høgås og Joarknatten vindkraftverk er visuelle virkninger, naturmiljø, friluftsliv og kulturminner og -miljøer, støy og virkninger for svenske interesser. Med avbøtende tiltak og

ved at det tas tilstrekkelighetsyn ved etablering av anleggene mener imidlertid NVE ikke at disse virkningene er så store at konsesjonssøknadene bør avslås.

NVE har satt en rekke vilkår til konsesjonen, herunder blant annet vilkår om detaljplan for tiltaket, avbøtende tiltak og utarbeidelse av miljø-, transport og anleggsplan. De konsesjonsgitte tiltakene har grenseoverskridende virkninger mot Sverige. NVE har på dette grunnlag behandlet søknadene i tråd med Espoo-konvensjonenartikkel3, plan- og bygningsloven§ 14-4 og KU-forskriften§ 19”.

NVE skriver følgende om vilkår for tildelingen:

”NVE viser til energilovforskriftens§ 3-4, som omhandler vilkår for konsesjon for elektriske anlegg. Underbokstav b) om miljø og landskap står det:
 ”Konsesjonæren plikter vedplanlegging, utførelse og drift av anlegget å sørge for at allmennheten påføres minst mulig miljø- og landskapsmessige ulemper i den grad det kanskje uten urimelige kostnader eller ulemper for konsesjonæren. Overholdelse av denne bokstav kan undergis tilsyn etter bestemmelse av Norges vassdrags- og energidirektorat.”

I tillegg til standardvilkårene kan NVE fastsettespesielle vilkår for å redusere negative virkninger for allmenne og private interesser. Behovet for og omfanget av slike tiltak er vurdert under hvert enkelt tema og er basert på NVEs faglige skjønn og opplysninger som er fremkommet under behandlingsprosessen.

NVE har i denne saken satt som vilkår at det konsesjonsgitte planområdet på Høgås skal reduseres i området vest for Stormosen. Dette er av hensyn til naturmangfold i området, og i det tilstøtende Gjølsjøen naturreservat. Reduksjonen av planområdet vil også redusere visuelle virkninger og støyvirkninger for områdene vest for planområdet, herunder Ørje sentrum. Videre har NVE satt krav om at hensynet til eventuelle hekkelokaliteter for en rekke rødlistede fuglearter skal ivaretas i en miljø-, transport-, og anleggsplan for tiltakene. NVE har også stilt vilkår om at det skal utarbeides en plan for avbøtende tiltak for o-løp i Høgåsområdet, og at konsesjonær skal utarbeide beredskapsrutiner i samarbeid med det lokale brannvesenet på begge sider av grensen. Veien til Høgås vindkraftverk utvides bare i østlig retning i området Gørtjern/Sørtjern om dette er teknisk/økonomisk mulig.

NVE har stilt vilkår om at det skal fremlegges en detaljplan som viser tiltakets endelige utforming. Dersom endringer av tiltaket medfører vesentlig endrede virkninger enn det som fremgår avkonsekvensutredningen, skal dette vurderes i detaljplanen. Detaljplanen skal godkjennes av NVE og legges til grunn for miljø-, transport -og anleggsplan. Videre er det satt vilkår til at støynivået ved bygninger med støyfølsom bruk skal ikke overstige Lden45 dBA. Dersom det vurderes som nødvendig for vindkraftverkets realiserbarhet at støynivået overstiger Lden45 dBA ved bygninger med støyfølsom bruk, skal detaljplanen omfatte aktuelle tiltak for å avbøte virkninger ved disse bygningene. Dersom konsesjonær mener at bygninger med støynivå over Lden45 dBA ikke har støyfølsom bruk, skal dette dokumenteres i detaljplanen. NVE har også satt som vilkår at omfanget av skyggekast ved bygninger medskyggekastfølsom bruk skal ikke overstige åtte timer faktisk skyggekast per år eller 30 minutter per dag. Dersom det vurderes som nødvendig for vindkraftverkets realiserbarhet at skyggekastomfanget overstiger åtte timer per år, skal detaljplanen omfatte aktuelle tiltak for å avbøte virkninger ved disse bygningene. NVE har satt som vilkår at det i detaljplanen for tiltakene skal utarbeides en vurdering av en flytting av transformatorstasjonen for Høgås og

Joarknatten vindkraftverk, slik at det unngås kraftledning over Brutjernene. Eventuelle merkostnader ved alternativet skal fremgå av detaljplanen, som skal forelegges Fylkesmannen før NVE godkjenner denne.

NVE har stilt vilkår om at muligheten for passiv lysmerkning skal vurderes konkret i detaljplanen for tiltakene.”

NVE har i forberedelsen av saken utarbeidet et dokument på i overkant av 100 sider. Her drøftes alle forhold som er spilt inn fra de ulike høringsinstansene, og NVE vurderer i hvilken grad de ulike temaene skal tillegges vekt, og i så fall i hvor stor grad. NVE har gjort et grundig arbeid og belyst saken fra alle sider. I sin saksutredning beskriver NVE hvert enkelt vurderingsområde, før det oppsummeres i en delkonklusjon. Nedenfor gjengis konklusjonene fra de ulike vurderingsområdene. For å se begrunnelsen for hvorfor de konkluderer som de gjør, henvises det til vedtaksdokumentet. Konklusjonene er hentet fra Kap 4 Tematisk vurdering:

4.1 Prosjektomfang, vindressurser og prosjektøkonomi

”Beregninger av vindforholdene i planområdet tilsier en årsmiddelvind på ca 6,6-7,4 m/s i 119 meters høyde. Etter NVEs vurdering er tiltakshavers anslag for investeringskostnad realistiske. Med optimal utforming kan alle de tre omsøkte vindkraftverkene etter NVEs vurdering være realiserbare prosjekter. Etter NVEs vurdering kan alle de tre vindkraftverkene være konkurransedyktig prosjekt i det norsk-svenske sertifikatmarkedet.”

4.2 Forhold til andre planer

”NVE vektlegger at planområdene for Høgås og Joarknatten vindkraftverk i hovedsak er lokalisert i områder som i regional plan for vindkraft er beskrevet som mulige områder for vindkraftverk. NVE vektlegger videre at Elgåsen vindkraftverk er lokalisert i et område som er vurdert som uegnet for vindkraftproduksjon. Dette er også iforlengelsen av et område som NVE i andre vindkraftsaker har vurdert som uegnet for vindkraftproduksjon. NVE vektlegger at Marker kommune er negative til at det meddeles konsesjon til alle vindkraftverkene.”

4.3 Virkninger for og av andre vindkraftverk

”På grunn av nettkapasitet i Ørje transformatorstasjon kan ikke alle de tre tiltakene, Høgås, Elgåsen og Joarknatten vindkraftverk bli bygget. Det er også en konflikt mellom det planlagte vindkraftprosjektet på Hån i Sverige og Joarknatten vindkraftverk. Disse prosjektene konkurrerer om vindressursen i området, og muligens også om nettkapasitet.”

4.4 Landskap og visuelle virkninger

”Etablering av alle de tre vindkraftverkene på Høgås, Elgåsen og Joarknatten vil etter NVEs vurdering medføre store visuelle virkninger for landskapet rundt tiltaket, og føre til at landskapets karakter vil bli endret. Vindturbinene vil gi store visuelle virkninger for flere områder med bebyggelse og friluftslivsinteresser. Dette tillegges noe vekt. NVE har ikke funnet grunnlag i de visuelle virkningene til å kunne prioritere ut et av de omsøkte tiltakene til fordel for de to andre.”

4.5 Kulturminner og kulturmiljøer

”Høgås, Elgåsen og Joarknatten vindkraftverk vil medføre visuelle virkninger for enkelte viktige kulturminner og -miljøer rundt planområdet, herunder kulturminner tilknyttet Ørje sentrum som slusemiljøet og fortene Nordre og Søndre fort. Virkningene er etter NVEs

vurdering av et slikt omfang at hensynet til kulturminner tillegges noe vekt i den samlede vurderingen i kapittel 6. NVE vurderer Elgåsen vindkraftverk som det tiltaket som vil medføre størst virkninger for kulturminner og -miljøer i Ørje sentrum. ”

4.6 Friluftsliv og ferdsel

”Alle de tre vindkraftverkene vil bli synlig fra flere lokale friluftslivsområder og turmål, og friluftslivsopplevelsen kan etter NVEs vurdering bli påvirket av dette. Dette vil særlig gjelde friluftslivet i planområdene, der friluftslivsopplevelsen også vil påvirkes av støy, skyggekast og mulig fare for iskast. Av de tre tiltakene vil NVE vektlegge de negative virkningene for friluftsliv som følge av Elgåsen vindkraftverk. Her har det i lang tid vært arbeidet for områdets friluftsverdier. I de to andre planområdene er virkningene for friluftsliv på norsk side etter NVEs vurdering ikke så store at dette vektlegges i den samlede vurderingen i kapittel 6. ”

4.7 Organisert idrett

”NVE tillegger virkninger for organisert idrett, og spesielt o-løp i området rundt Høgås noe vekt i den samlede vurderingen i kapittel 6. ”

4.8 Reiseliv

”Alle de omsøkte vindkraftverkene kan medføre visuelle virkninger for naturbasert turisme, blant annet tilknyttet Haldenvassdraget. Etter NVEs vurdering vil likevel en vindkraftutbygging medføre små negative virkninger for reiselivet. NVE vil derfor ikke vektlegge virkninger for reiseliv i den samlede vurderingen av tiltaket. ”

4.9 Naturmangfold

”4.9.1 NVEs vurdering av virkninger for naturtyper og vegetasjon

NVE legger til grunn at det ikke skal etableres vindturbiner i området vest for Stormosen, og i området rundt Butjern. Videre skal veien til et eventuelt vindkraftverk på Høgås utvides i østlig retning i området Gørtjern/Sørtjern, om dette er teknisk/økonomisk mulig. Etter NVEs vurdering vil da ikke etablering av vindkraftverkene være i strid med forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer, jf. naturmangfoldloven § 4, eller for plantearter, jf. naturmangfoldloven § 5. NVE vil i en eventuell konsesjon fastsette vilkår om at det skal utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan, der det skal redegjøres for hvordan ulemper for naturtyper og vegetasjon/planter kan unngås ved plantilpasninger, jf. Naturmangfoldloven § 12. ”

4.9.2 NVEs vurdering av virkninger for fugl

”Basert på konsekvensutredningen, andre opplysninger, eksisterende kunnskap om fugl og under gitte forutsetninger mener NVE at tiltakene ikke vil ha betydning for den regionale eller nasjonale bestandsutviklingen for truede og sårbare fuglearter, jf. naturmangfoldloven § 5. Den lokale bestanden av flere rødlistede fuglearter kan påvirkes dersom de hekker i området. NVE legger noe vekt på føre var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, for disse artene. Dersom det gis konsesjon vil NVE stille krav om at hensynet til eventuelle hekkelokaliteter skal ivaretas i en miljø-, transport- og anleggsplan for tiltakene. Det legges noe vekt på virkningene jaktbare hønsefugler i den samlede vurderingen i kapittel 6. ”

4.9.3 NVEsvurdering av virkninger for annen fauna

”Etter NVEs vurdering vil tiltakene ha ubetydelige virkninger for annen fauna. NVE legger til grunn at flere arter kan bli forstyrret av tiltakene, særlig i anleggsperioden, men at dyrene

forventes å tilpasse seg vindkraftverket etter noe tilvenningstid.”

4.9.4 Samlet belastning

”NVE legger til grunn at kravene til vurdering av samlet belastning etter naturmangfoldloven § 10 er oppfylt.”

4.10 Inngrepsfrie områder (INON) og vernede områder

”Reduksjon av INON som følge av Elgåsen vindkraftverk tillegges noe vekt I den samlede vurderingen i kapittel 6. Videre vil NVE vektlegge virkninger for Gjølssjøen naturreservat i den samlede vurderingen i kapittel 6. Visuelle virkninger for Låssbyn og Fjella naturreservat og Haldenkanalen tillegges også noe vekt. NVE vil i de samlede vurderingene i kapittel 6 ikke anbefale at det etableres vindturbiner på begge sider av Haldenkanalen.”

4.11 Støy

”Høgås, Elgåsen og Joarknatten vindkraftverk vil medføre et støynivå som er over den anbefalte grenseverdien på Lden45 dBA for 14 boliger og fritidsboliger. NVE vil legge noe vekt på støyvirkninger i den samlede avveilingen i kapittel 6. Dersom det gis konsesjon, vil NVE sette vilkår om at støynivået skal være under Lden45 dBA ved bygninger med støyfølsom bruk. 218 bygg ligger i sonen som vil få støyvirkninger i intervallet Lden40 til 45 dBA. Omfanget av bygg vil i denne sammenheng tillegges noe vekt. Videre vil NVE ilegge noe vekt at Elgåsen vindkraftverk vil medføre støyvirkninger for et stille område i Rakkestad kommune.”

4.12 Skyggekast

”Det er beregnet et skyggekastomfang over NVEs anbefalte grenseverdi for 1 bolighus og 17 fritidsboliger. Dersom det gis konsesjon, vil NVE sette vilkår om at faktisk skyggekast ikke skal overstige åtte timer per år eller 30 minutter per dag ved bygg med skyggekastfølsom bruk dersom det ikke er inngått minnelig avtale. Gjennom dette vilkåret mener NVE at skyggekastvirkningene blir akseptable.”

4.13 Ising og iskast

”I en eventuell konsesjon vil NVE fastsettevilkårsom forplikter konsesjonær til å vurdere risikoen for iskast i vindkraftverkene. NVE vil videre fastsette vilkår som forplikter konsesjonær til å utarbeide rutiner for å varsle allmennheten i perioder med fare for iskast, for eksempel ved at det settes opp informasjonsskilt ved innfartsårene til vindkraftverkene. NVE kan stille ytterligere krav til tiltak dersom risikoen for iskast viser seg å begrense friluftslivs-utøvelsen i planområdet.”

4.14 Landbruk og skogbruk

”En eventuell konsesjon vil etter NVEs vurdering gi økt tilgang til skogområder som i dag ikke er tilgjengelig. Tiltaket kan medføre betydelige positive virkninger for de bøndene som er grunneiere i planområdet. Når det gjelder virkninger for jakt og fiske kan ikke NVE se at en eventuell konsesjon vil gi vesentlige endringer på for utøvelsen av dette, og derav heller ikke gi vesentlige økonomiske virkninger som følge av en eventuell endring etter at tiltaket er etablert. Virkninger for jakt og fiske som friluftsliver beskrevet under punkt 4.6.”

4.15 Drikkevann og forurensning

”Planområdet berører nedbørsfeltet til drikkevannskilden Rødenessjøen. Etter NVEs vurdering vil det ikke være vesentlig fare for avrenning eller forurensning fra anlegget.

Dersom det meddeles konsesjon, vil NVE fastsette vilkår om at konsesjonær i samarbeid med vannverks-eier og Mattilsynet skal utarbeide forslag til tiltak som kan iverksettes for å sikre drikkevanns-kilden som berøres av tiltaket.”

4.16 Brann og sikkerhet

”Det er etter NVEs vurdering liten grunn til å forvente større skogbranner som følge av lynnedslag eller havari. NVE vil likevel ved en eventuell konsesjon stille som vilkår at konsesjonær utarbeider beredskapsrutiner i samarbeid med det lokale brannvesenet på begge sider av grensen.”

4.17 Klimasammenhenger

”Når det gjelder vindkraft som ren energi og effektiv energikilde, konstaterer NVE at vindkraft kommer godt ut i de aller fleste rapporter med klima- eller energiregnskap. NVE slutter seg til at opprustning og utvidelser av eksisterende vannkraftverk er gode alternativer til vindkraft, og vil påpeke at slike prosjekter også får elsertifikatstøtte.”

4.18 Veier og infrastruktur

”NVE legger til grunn at ytterligere vurderinger av masseuttak i forbindelse med bygging av veier og annen infrastruktur, kaianlegg, mellomlagring og transport av turbin- og kraftlinje-komponenter legges frem i miljø-, transport- og anleggsplanen, som skal godkjennes av NVE før tiltaket igangsettes.”

4.19 Forsvarets installasjoner, luftfart og lysmerking

”Ingen av de tre tiltakene i Marker vil etter NVEs vurdering medføre virkninger for luftfarten, men vindturbinene kan være et hinder for lavtflygende fly og helikoptre. NVE vil tillegge de visuelle virkningene av lysmerking noe vekt. I en eventuell konsesjon vil NVE sette vilkår om at merking av vindturbinene til enhver tid gjøres i samsvar med gjeldende forskrifter. Muligheten for passiv lysmerkning skal vurderes konkret i detaljplanen for tiltakene. Posisjon og høyde for hver vindturbin skal innrapporteres til Statens Kartverk for oppdatering av hinderdatabasen.”

4.20 Samfunnsvirkninger

”4.20.1 Sysselsetting og økonomiske virkninger for lokalsamfunnet

Høgås, Elgåsen og Joarknatten vindkraftverk vil etter NVEs vurdering medføre positive økonomiske virkninger for Marker kommune og lokalsamfunnet. En utbygging av to av tre vindkraftverk anslås å generere ca. 100 årsverk i anleggsfasen og inntil fire arbeidsplasser i driftsfasen. Bygging, drift og vedlikehold vil også medføre økt etterspørsel etter varer og tjenester lokalt og regionalt. Antall indirekte arbeidsplasser som følge av økt etterspørsel kan bli høyere enn antall direkte arbeidsplasser.”

4.20.2 Eiendomspriser

”Dersom det er rettslig grunnlag for det kan naboer og hytteeiere som berøres av tiltaket fremme søksmål i medhold av granneloven. Forurensningsloven vil i denne sammenheng være aktuell med tanke på støyvirkninger, men det er i dag ingen praksis med kompensasjon dersom grenseverdier for støy overholdes.”

4.20.3 Lokal motstand

”NVE vil ikke tillegge underskriftskampanjen vesentlig vekt. Konesjonsavgjørelsen vil som vanlig baseres på en skjønnsmessig vurdering av de omsøkte tiltakenes virkninger for natur og miljø.”

4.20.4 Grunneieres inntekter

”NVE konstaterer at kompensasjon for rettigheter til grunn er et privatrettslig anliggende mellom de aktuelle grunneierne og tiltakshaver, og at dette ikke påvirker konsesjonsavgjørelsen.”

4.20.5 Krav om samfunnspakke

”NVE vil bare sette vilkår om tiltak for å redusere eller avbøte konkrete virkninger. Etter NVEs vurdering er ikke en samfunnspakke et konkret avbøtende tiltak.”

4.20.6 Radio og TV-signaler

”Dersom det gis konsesjon, vil NVE sette vilkår om at eventuelle virkninger for TV- og radioforbindelser skal avklares med Norkring, og om at konsesjonær må iverksette tiltak dersom vindkraftverket medfører forstyrrelse av radio- og TV-signaler.”

4.20.7 Ørje tollkontor

”NVE vurderer ikke virkninger for Ørje tollkontor som vesentlige.”

4.21 Nedleggelse av anlegget

”NVE skal sikre at konsesjonær utformer en god plan for tilbakeføring dersom det ikke søkes om ny konsesjon. Håndtering av spesialavfall vil være en viktig del av denne planen. Det er etter NVEs vurdering ikke nødvendig å utarbeide en slik plan på nåværende tidspunkt, 20-30 år før den blir aktuell.”

4.22 Virkninger for svenske interesser

”Etter NVEs vurdering vil de omsøkte tiltakene ha tilnærmedesvis samme visuelle omfang på norsk side som i Sverige. Tiltakene vil kunne gi noe virkninger for landskapsområdene rundt DANO-området, som i Sverige er vurdert som et område av riksinteresse for natur- og friluftsliv. NVE vil likevel ikke legge vesentlig vekt på virkninger for landskap, friluftsliv og reiseliv på svensk side i den samlede vurderingen i kapittel 6. NVE vil heller ikke tillegge de visuelle virkninger for de kulturminnene og -miljøene det er fremlagt visualisering for på svensk side vesentlig vekt. Avstanden til områdene tatt i betraktning, og tiltakenes relative størrelse vurderer NVE det ikke som sannsynlig at tiltakene vil medføre vesentlige endringer i reiseliv etc. på svensk side. NVE legger noe vekt på svenske myndigheters beslutning om at det ikke skal etableres vindkraftverk i dette området.”

Om nettilknytningen sies det:

”NVE vil i den samlede vurderingen i kapittel 6 vektlegge at de omsøkte vindkraftverkene i Marker vil tilføre ny fornybar kraftproduksjon til en region som fra før har kraftunderskudd. Dette er kraftproduksjon som kan bidra til at Norge oppfyller forpliktelser knyttet til EUs fornybardirektiv. NVE vil i en eventuell konsesjon stille vilkår om at konsesjonær skal dokumentere ledig nettkapasitet før anleggsarbeider kan igangsettes.

NVE vektlegger at den omsøkte løsningen med felles nettilknytning for Høgås og Joarknatten vindkraftverk med jordkabel de to siste km inn til Ørje transformatorstasjon er et godt avbøtende tiltak for disse to vindkraftprosjektene.”

Vurdering:

Marker kommune tar til etterretning at kommunen kun er en høringsinstans og således ikke har krav på at kommunens uttalelse blir behandlet annerledes enn de andre uttalelsene. En finner likevel grunn til å påpeke at en her befinner seg i grenseområdet av hva som er vanlig forvaltningspraksis i denne type saker. I et flertall av sakene blir kommunens uttalelse tillagt avgjørende vekt, selv om det også er eksempler på det motsatte. Det er ikke uvanlig også i andre typer saker, blant annet i forhold til plan og bygningsloven, at kommunens vedtak blir overprøvd og satt til side av regionale og sentrale myndigheter, slik at dette ikke er noe enestående og oppsiktsvekkende i forhold til denne saken. Dette er heller ingen grunn i seg selv til å påklage vedtaket.

En finner grunn til å påpeke at bekjentgjøringen av NVE's vedtak ble gjort på en for kommunen uheldig måte. Kommunen ble kjent med vedtaket gjennom en pressemelding sent på dagen siste fredag før jul, så sent at det var svært vanskelig å håndtere dette på en forsvarlig måte i forhold til presse og publikum. Marker kommune vil overfor NVE gi uttrykk for at en hadde forventet å bli varslet om vedtaket på en annen måte.

Marker kommune vil likevel gi honnør både til NVE og Eon for åpenhet og vilje til prosess og samarbeid i hele behandlingstiden. Kommunen fikk også nødvendig utsettelse av klagefrist i forbindelse med tildelingen, slik at behandling i ordinært oppsatte politiske møter kan gjennomføres.

Kommunen og regionale myndigheter har rettslig klageadgang i saken. Enkeltpersoner og interessegrupper opprettet i sakens anledning har ikke det. Kommunen må nå ta stilling til om det skal sendes inn en klage, og i så fall hvordan denne skal begrunnes. En klage bare basert på at NVE ikke fulgte kommunens anbefaling, vil trolig ha lite for seg. En eventuell klage må baseres på vurderinger en eventuelt mener er feil, nye vesentlige momenter i saken eller andre forhold av betydning.

Administrasjonen kan på bakgrunn av tidligere praksis velge å legge fram saken for politisk behandling uten innstilling, siden det politiske vedtaket ikke var i samsvar med innstillingen fra rådmannen. Rådmannen er imidlertid av den oppfatning at det er skjedd så vidt mye etter den første behandlingen, at det vil kunne være grunnlag for en ny totalvurdering av saken. Dette som følge av etterspurte opplysninger gitt i tilleggsutredning, at nettilknytningen inn til sentrum er lagt i bakken og at Elgåsen er tatt ut av tildelingen. Det foreligger også et brev fra Eon som kommenterer og imøtekommer de fleste vilkår som kommunen satte i sitt vedtak dersom det ble gitt konsesjon (brevet er vedlagt saken).

Flere har i prosessen kritisert Eon for å være lite imøtekommende i forhold til krav som kommunen stilte. Eon på sin side har uttrykt at de ikke ønsket å foreta seg noe som i ettertid kunne mistenkes for å være å ”kjøpe” seg et positivt vedtak. Eon signaliserer imidlertid at på det tidspunkt et endelig vedtak foreligger, vil det være aktuelt å diskutere engasjement i lokalsamfunnet. Dette vil ikke være tilfelle før en eventuell klage er behandlet.

Administrasjonen har registrert stort engasjement i pressen i forhold til at NVE har valgt ikke å følge kommunestyrets oppfatning. I sin innstilling til politisk behandling i høringen har administrasjonen ikke prinsipielt gått i mot vindkraft i kommunen, men mente at det var behov for en del flere avklaringer før en tok endelig stilling til spørsmålet. Mange av avklaringene er nå kommet, og en mener derfor forutsigbarheten og beslutningsgrunnlaget er bedre enn da høringsuttalelsen ble behandlet. Rådmannen vil derfor innstille i saken.

NVE konkluderer med at den største opplevde ulempen ved et vindkraftanlegg vil være det visuelle. Administrasjonen deler denne vurderingen og mener det øvrige langt på vei vil være ivaretatt ved de begrensninger og vilkår som settes i tildelingen. Det er likevel ikke tvil om at det er ulemper med en slik etablering, noe også NVE er klar på i sin vurdering. Naturen og kulturlandskapet vil framstå ganske annerledes, og den bølgende horisonten med skogkledde åser vil brytes opp av det som kan fremstå som fremmedelementer. Spørsmålet er om dette er å betrakte som så store ulemper at utbygging ikke skal kunne finne sted. Kraftproduksjon vil alltid være synlig, enten det er vannkraft, vindkraft eller andre energikilder som utnyttes. Dette vil imidlertid også kunne oppfattes som fremtidsrettet og innovativt, et signal på at kommunen møter fremtiden med et åpent sinn og tar klimautfordringene på alvor. Noen steder vil utbygging måtte skje for å dekke det økende energibehovet og kravet om mindre forbruk av fossilt brensel. Det vil kanskje ikke være riktig å skyve dette ansvaret over på andre og begrunne det med at vår natur er så spesiell. Alternativet er å forholde oss til vedtaket som NVE har fattet, og konsentrere oss om de mulighetene dette gir kommunen og det lokale næringsliv.

Marker kommune leverte i 2013 sitt dårligste regnskapsresultat på mange år, og resultatet i 2014 er fortsatt ukjent. Kommunen har i mange år hatt en kontrollert økonomi, med nitidig oppfølging av hver virksomhet, og på noen områder urealistisk lave budsjetter. En opplever imidlertid stadig at forhold utenfor vår kontroll påvirker økonomien i stor grad. For å kunne møte denne type utfordringer må kommunen ha bygd opp tilstrekkelige reserver. Marker kommune er i dag en av de kommunene i Østfold med aller minst reserver (fond) pr innbygger. Vi er også den kommunen med desidert lavest skatteinngang, 72,3 % av landsgjennomsnittet. Klarer kommunen å opprettholde positive regnskapsresultater framover med stadig nye utfordringer og oppgaver? Skal vi opprettholdes som egen kommune i framtiden, må vi kunne vise til et trygt økonomisk fundament og kvalitativt gode tjenester.

I Marker sammenlikner vi oss ofte med Skiptvet og henviser til at deres ”bedre” økonomi i stor grad skyldes kraftinntekter. En slik inntektspost har vi også nå mulighet til å budsjettere med i vårt regnskap – dersom vi aksepterer vedtaket fra NVE. Kommunen har et valg som har betydning for fremtidig tjenestetilbud. At flertallet i utgangspunktet ikke ønsket vindkraft skal vi forholde oss til, men fra administrasjonens side er en likevel nødt til å fokusere også på de økonomiske sidene av saken. Endringene som er skjedd etter kommunens høringsuttalelse, vil sannsynligvis ha redusert motstanden noe. Spesielt gjelder dette nettilknytningen inn til Ørje. Mye at det mange var opptatt av i en tidligere fase var hvordan dette vil påvirke Ørje som tettsted. At kablene nå legges i bakken og ikke strekkes i luften, vil redusere ulempene betraktelig. Det velges også en trase som ikke berører de sårbare områdene rundt Gjølssjøen, samtidig som NVE også i sitt vedtak forutsetter at det vurderes å flytte transformatorstasjonen slik at luftstrekke unngås ved Brutjerna. Videre velges en så lite arealkrevende løsning som mulig ved Ørje Kraftstasjon, slik som kommunen forutsatte i sitt vedtak.

Næringsutvikling, opplevelser og bosetting er viktig for kommunen, og det er dette vi måles

på i forhold til attraktivitet. Vi har prosjekter på disse områdene både gjennom utviklingsavtalen og regionalparken og resultatene måles gjennom blant annet befolkningsutvikling og antall arbeidsplasser.

Vil salgbare reiselivsopplevelser bli forringet av at det finnes vindturbiner i horisonten, og vil dette føre til at færre velger Marker som bosted. Mange undersøkelser mener så ikke er tilfelle, og svenske kommuner har ikke registrert noen endret holdning til området etter at vindmøllene er kommet. I Årjängs kommun bygges det nå vindmøller spredt over hele kommunen, mer enn det dobbelte i antall av hva som er planlagt i Marker. Svenske kommuner har vi sett opp til med hensyn til reiseliv og næringsutvikling, og de hadde neppe gjort dette derom dette ville rasere reiselivsnæringen og bosettingen i kommunen. Det er også viktig å vurdere det i forhold til den verdiskaping det faktisk gir. Videre satsing på reiseliv vil kreve en fortsatt offentlig stimulans. Vi markedsfører kanalen og lager opplevelsespakker, men mange av disse er lite økonomisk bærekraftige i seg selv. De fleste arrangement krever en andel offentlig medfinansiering for i det hele tatt å kunne gjennomføres, og dette er noe av det første som blir nedprioritert når kommunene sliter økonomisk.

Vi har utfordringer med utflagging av arbeidsplasser og tomme industrilokaler. På nærings-NM som arrangeres årlig, havner nå Marker svært nær bunnen, da det er få nyetableringer og få bedrifter med god lønnsomhet. Vi jobber for å tiltrekke oss bedrifter og etablerere, men resultatet er ikke alltid så godt som en kunne ønske. Nå kan vi velge om vi vil ha en milliardinvestering i kommunen eller ikke. Mye av investeringen vil komme bedrifter utenfor vår region til gode, men lokale entreprenører, butikker og overnattingssteder vil likevel få betydelig omsetningsøkning, spesielt i anleggsperioden, men også senere.

Driftsorganisasjonen vil kanskje ikke bety så mye når det gjelder arbeidsplasser, men det som virkelig vil bety noe er at bønder i området årlig vil få en leieinntekt på 4-5 mill. kr. Dette er skattbar inntekt for bedriften, eller det vil bli brukt til investeringer som igjen kommer annet næringsliv i området til gode. Ikke mange bedrifter i Marker kan vise til et så høyt netto driftsresultat. Vår skatteinngang vil bli positivt påvirket av at vi får en utbygging.

Det er knyttet usikkerhet til hvor stor inntekten vil bli for kommunen i form av eiendomsskatt, og vi har heller ingen garanti for at muligheten for slik beskatning opprettholdes. At det betyr en merinntekt for kommune er imidlertid sikkert. Om den blir 3, 4 eller 5 mill pr år er kanskje ikke det viktigste, men at vi gjør det vi kan for å opprettholde en livskraftig kommune med et godt tjenestetilbud. Dette vil kanskje kunne bidra til at vi kan utsette ordinær eiendomsskatt i Marker i ytterligere noen år.

Eon er et av verdens største privateide elektrisitets- og gasselskap med hovedkontor i Tyskland og en årlig omsetning på over 800 mrd kroner. Vi har dermed en søker med økonomisk muskler til selv å gjennomføre en utbygging, noe mange av de andre tildelte konsesjoner ikke har og derfor ikke er gjennomført. Eon har i søknadsperioden vist en positiv vilje til å samarbeide med lokalsamfunnet og signalisert mulighet for lokal sponsorstøtte i framtidige satsinger og arrangement. De avslutter sitt brev på følgende måte:

“E.ON har hatt et godt samarbeid med både Marker kommune og grunneierne så langt i prosessen, og ønsker å fortsette med dette. Vi ønsker å finne de beste løsningene for å bygge et vindkraftprosjekt som både E.ON og Markers innbyggere kan være stolte av. Dette vil vi gjøre ved å ha kommunen, grunneiere og andre berørte med i planleggingen og prosjekteringen av prosjektet. Kommunens innbyggere kjenner området best og er dermed viktige ressurspersoner for oss. Vi ser kun fordeler ved å finne løsninger som begrenser ulempene for naboer og øvrige innbyggere og ser frem til å samarbeide med dere.”

Konklusjon:

På bakgrunn av de endrede forutsetningene og nye opplysningene som er fremkommet siden kommunen avga sin første høringsuttalelse, samt vektleggingen av de økonomiske mulighetene en utbygging gir for kommune og næringsliv, anbefaler rådmannen at Marker kommune ikke påklager vedtaket som NVE har fattet.

Vedlegg:

NVE's vedtak med begrunnelse
Skriv fra Eon datert 20.01.14

Ny pensjonsordning for folkevalgte

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
4/14	Formannskapet	30.01.2014
8/14	Kommunestyret	11.02.2014

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Folkevalgte i Marker kommune som fyller kravene for innmelding i pensjonsordning skal fra 1.1.2014 opptjene sine pensjonsrettigheter i KLP's ordinære tjenestepensjonsordning.
2. En folkevalgt oppfyller innmeldingskravet til pensjonsordningen når han/hun har en godtgjørelse som tilsvarer minimum 1/3 av full godtgjørelse.
3. Folkevalgte tilmeldes ordningen med tilsvarende egenandel som øvrige ansatte (p.t. 2,0%).

Behandling/vedtak i Formannskapet - 30.01.2014

Behandling:

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

1. Folkevalgte i Marker kommune som fyller kravene for innmelding i pensjonsordning skal fra 1.1.2014 opptjene sine pensjonsrettigheter i KLP's ordinære tjenestepensjonsordning.
2. En folkevalgt oppfyller innmeldingskravet til pensjonsordningen når han/hun har en godtgjørelse som tilsvarer minimum 1/3 av full godtgjørelse.
3. Folkevalgte tilmeldes ordningen med tilsvarende egenandel som øvrige ansatte (p.t. 2,0%).

Bakgrunn:

Folkevalgte i kommuner og fylkeskommuner har til nå vært tilsluttet egen pensjonsordning for folkevalgte. Fra 2014 opphører dagens pensjonsordning og erstattes av en ny ordning. Omleggingen skyldes endringer i forskrift om pensjonsordning for folkevalgte som trådte i kraft 1.januar 2014.

Etter endringene i forskriften gis det nå anledning til å melde folkevalgte inn i den ordinære pensjonsordningen for kommunens ansatte med samme pensjonsregler som disse, men med noen få særbestemmelser. Alternativt gis det anledning til å velge innlemming i en særskilt

pensjonsordning etter mønster av ordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer.

Senest innen utgange av mars 2014 må kommunen beslutte hvilken pensjonsordning som skal gjelde for folkevalgte.

Vurdering:

Hovedtrekk i alternativet med innmelding i den ordinære pensjonsordningen for ansatte er:

- Basert på samme prinsipper som alderspensjon i folketrygden.
- Nedre grense for medlemskap på 1/3 av godtgjørelse for full stilling.
- Pensjon kan tas ut fleksibelt fra 62 eller seinest fra 75 år.
- Uttak av pensjon kan fritt kombineres med inntektsgivende arbeid.
- Alderspensjon beregnes som netto livsvarig ytelse.
- Kommer i tillegg til andre pensjoner, herunder ytelser fra folketrygden.
- Pensjonen skal levealderjusteres og reguleres etter samme prinsipper som folketrygden.
- Opptjeningsgrunnlaget er den faste godtgjørelsen begrenset opp til 12G.
- Pensjonsopptjeningen til alderspensjon utgjør 6,03% av opptjeningsgrunnlaget opp til 7,1G og i tillegg 24,13 av grunnlaget mellom 7,1 og 12G.

For uførepensjon og etterlattepensjon innebærer alternativet i stor grad en videreføring av dagens regler. Kravet til opptjeningstid vil imidlertid øke fra dagens krav om 16 til 30 års opptjeningstid. Alternativet innebærer nær en halvering av kostnadene i forhold til dagens ordning og vil gi noe lavere pensjon til folkevalgte, men med mer forutsigbarhet for kommunen.

Hovedtrekk i alternativet med innmelding i den ordinære pensjonsordningen for ansatte er:

- Det siktes mot 66% alderspensjon fra 65 år etter 41 års opptjeningstid.
- Nedre grense for medlemskap på 1/3 av godtgjørelse for full stilling.
- Krav om minst ett års medlemskap for rett til alderspensjon.
- Pensjon kan tas ut fleksibelt fra 62 eller seinest fra 75 år.
- Det må tas ut hel pensjon, og gis ikke mulighet for gradering.
- Pensjonen skal levealderjusteres. Det legges til grunn at totalsummen man får i pensjon blir den samme, uavhengig om man pensjoneres ved 62 eller 75 år.
- Pensjonsopptjeningen til alderspensjon utgjør 6,03% av opptjeningsgrunnlaget opp til 7,1G og i tillegg 24,13 av grunnlaget mellom 7,1 og 12G.

Også dette alternativet vil gi en noe lavere kostnad for kommunen enn gjeldende ordning.

Konklusjon:

De to alternativene gir noe ulik uttelling ved pensjonering avhengig av alder man går inn i ordningen med og tjenestetid som folkevalgt. Begge ordningene gir besparelser for kommunen da innbetalingspremien fra arbeidsgiver blir lavere enn i dagens ordning. Det kan være vanskelig å sette alternativene opp mot hverandre da pensjonsutbetaling vil variere mye

fra individ til individ. Rådmannen vil anbefale at Marker kommune tilslutter seg til KLP`s ordinære pensjonsordning som gjelder for ansatte i kommunen. Denne ordningen er oversiktelig i forhold til vilkår, samtidig får man da en ensartet pensjonsordning for alle – noe som forenkler administreringen.

Vedlegg:

Notat fra KLP av 31.10.2013: Ny pensjonsordning for folkevalgte fra 1.januar 2014.

Justering av investeringsbudsjett 2014

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
9/14	Kommunestyret	11.02.2014

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Investeringsbudsjettet for 2014 justeres for følgende prosjekter:

Prosjekt	Sum inkl.mva
Brannanlegg Rødenes kirke	667 000
Omsorgsboliger	16 771 000
Kloakkledningsnett	452 000
Asfaltering	96 000
Gatelys oppgradering	750 000
Låsesystem rådhus og skole	124 000
Skilting	129 000
Forlengelse vei Braarudjordet	125 000
Renseanlegg Svendsbykrysset	2 400 000
Renseanlegg Grimsby barnehage	360 000
Lekeplasser/løkker	250 000
Turstier i sentrum	100 000
Sum	22 224 000

2. Prosjekter som videreføres finansieres tilsvarende tidligere respektive vedtak om bruk av lån, fonds, tilskudd og gjennom kompensasjon for merverdiavgift.

Bakgrunn:

De investeringsprosjekter fra budsjett 2013 og eventuelt tidligere år som av ulike årsaker ikke ble slutført dette året, må budsjetteres på nytt i 2014 dersom de ønskes gjennomført helt eller delvis. Da regnskapet for 2013 ikke forelå når budsjett 2014 ble behandlet og vedtatt i desember i fjor, var det ikke mulig å få med ikke gjennomførte prosjekter allerede da. Med bakgrunn i urevidert regnskap for 2013 fremmer derfor rådmannen forslag om justeringer av investeringsbudsjettet for 2014 her.

Vurdering:

Etter gjennomgang av budsjetterte, men ikke fullt ut gjennomførte prosjekter foreslår rådmannen videreføring slik:

Prosjekt	Sum inkl.mva
Brannanlegg Rødenes kirke	667 000
Omsorgsboliger	16 771 000
Kloakkledningsnett	452 000
Asfaltering	96 000
Gatelys oppgradering	750 000
Låsesystem rådhus og skole	124 000

Skilting	129 000
Forlengelse vei Braarudjordet	125 000
Renseanlegg Svendsbykrysset	2 400 000
Renseanlegg Grimsby barnehage	360 000
Lekeplasser/løkker	250 000
Turstier i sentrum	100 000
Sum	22 224 000

Budsjettet justeres etter dette slik:

Kontonummer Art/Ansv/Funk/Akt/Pr	Beskrivelse	Opprinnelig/ budsjett	Økning (+) Reduksjon (-) Utgifter	Økning (-) Reduksjon (+) Inntekter	Budsjett etter justering
0200 1700 390 173	Brannanl. Rødenes krk. inv.utgift	0	535 000	0	535 000
0429 1700 390 173	Brannanl. Rødenes krk. mva	0	132 000	0	132 000
1570 1700 390 173	Brannanl. Rødenes krk. overf. inv.	0	132 000	0	132 000
0910 1700 390 173	Brannanl. Rødenes krk. lån	0	0	-535 000	-535 000
0970 1700 390 173	Brannanl. Rødenes krk. overf. fra drift	0	0	-132 000	-132 000
1729 1700 390 173	Brannanl. Rødenes krk. mva-komp.	0	0	-132 000	-132 000
Sum	Brannanl. Rødenes krk.	0	799 000	-799 000	0
					0
0230 5125 265 470	Omsorgsboliger inv. utgift	0	13 353 000	0	13 353 000
0429 5125 265 470	Omsorgsboliger mva	0	3 418 000	0	3 418 000
1570 5125 265 470	Omsorgsboliger overf. inv.	0	3 418 000	0	3 418 000
0700 5125 265 470	Omsorgsboliger tilskudd staten	0		-7 200 000	-7 200 000
0910 5125 265 470	Omsorgsboliger lån	0	0	-6 153 000	-6 153 000
0970 5125 265 470	Omsorgsboliger overf. fra drift	0	0	-3 418 000	-3 418 000
1729 5125 265 470	Omsorgsboliger mva-komp.	0	0	-3 418 000	-3 418 000
Sum	Omsorgsboliger	0	20 189 000	-20 189 000	0
					0
0250 5102 350 512	Kloakkledningsnett inv.utgift	2 700 000	452 000	0	3 152 000
0910 5102 350 512	Kloakkledningsnett lån	-2 700 000	0	-452 000	-3 152 000
Sum	Kloakkledningsnett	0	452 000	-452 000	0
					0
0230 5114 335 514	Asfaltering inv.utgift	500 000	77 000	0	577 000
0429 5114 335 514	Asfaltering mva	125 000	19 000	0	144 000
1570 5114 335 514	Asfaltering overf. inv.	125 000	19 000	0	144 000
0910 5114 335 514	Asfaltering lån	-500 000	0	-77 000	-577 000
0970 5114 335 514	Asfaltering overf. fra drift	-125 000	0	-19 000	-144 000
1729 5114 335 514	Asfaltering mva-komp.	-125 000	0	-19 000	-144 000
Sum	Asfaltering	0	115 000	-115 000	0
					0
0230 5114 333 521	Gatelys oppgradering inv.utg.	600 000	600 000	0	1 200 000
0429 5114 333 521	Gatelys oppgradering mva	150 000	150 000	0	300 000
1570 5114 333 521	Gatelys oppgradering overf. inv.	150 000	150 000	0	300 000
0910 5114 333 521	Gatelys oppgradering lån	-600 000	0	-600 000	-1 200 000
0970 5114 333 521	Gatelys oppgradering overf. fra drift	-150 000	0	-150 000	-300 000
1729 5114 333 521	Gatelys oppgradering mva-komp.	-150 000	0	-150 000	-300 000
Sum	Gatelys oppgradering	0	900 000	-900 000	0
					0
0230 5110 130 530	Låsesystem rådhus inv. ugift	0	50 000	0	50 000

0230 5110 222 530	Låsesystem skole inv. utgift	0	50 000	0	50 000
0429 5110 130 530	Låsesystem rådhus mva	0	12 000	0	12 000
0429 5110 222 530	Låsesystem skole mva	0	12 000	0	12 000
1570 5110 130 530	Låsesystem rådhus overf. inv.	0	12 000	0	12 000
1570 5110 222 530	Låsesystem skole overf. inv.	0	12 000	0	12 000
0910 5110 130 530	Låsesystem rådhus lån	0	0	-50 000	-50 000
0910 5110 222 350	Låsesystem skole lån	0	0	-50 000	-50 000
0970 5110 130 530	Låsesystem rådhus overf. fra drift	0	0	-12 000	-12 000
0970 5110 222 530	Låsesystem skole overf. fra drift	0	0	-12 000	-12 000
1729 5110 130 530	Låsesystem rådhus mva-komp.	0	0	-12 000	-12 000
1729 5110 222 530	Låsesystem skole mva-komp.	0	0	-12 000	-12 000
Sum	Låsesystem rådhus og skole	0	148 000	-148 000	0
					0
0200 5114 334 535	Skilting	150 000	103 000	0	253 000
0429 5114 334 535	Skilting mva	38 000	26 000	0	64 000
1570 5114 334 535	Skilting overf. inv.	38 000	26 000	0	64 000
0910 5114 334 535	Skilting lån	-150 000	0	-103 000	-253 000
0970 5114 334 535	Skilting overf. fra drift	-38 000	0	-26 000	-64 000
1729 5114 334 535	Skilting mva-komp.	-38 000	0	-26 000	-64 000
Sum	Skilting	0	155 000	-155 000	0
0230 5114 332 537	Forlengelse vei Braarudjordet inv. utg.	0	100 000	0	100 000
0429 5114 332 537	Vei Braarudjordet mva	0	25 000	0	25 000
1570 5114 332 537	Vei Braarudjordet overf. inv.	0	25 000	0	25 000
0910 5114 332 537	Vei Braarudjordet lån	0	0	-100 000	-100 000
0970 5114 332 537	Vei Braarudjordet overf. fra drift	0	0	-25 000	-25 000
1729 5114 332 537	Vei Braarudjordet mva-komp.	0	0	-25 000	-25 000
Sum	Forlengelse vei Braarudjordet	0	150 000	-150 000	0
0230 5102 350 518	Renseanl. Svendsbykrysset inv. utg.	0	2 400 000	0	2 400 000
0890 5102 350 518	Renseanl. Svendsbykrysset overf.	0	0	-1 600 000	-1 600 000
0910 5102 350 518	Renseanl. Svendsbykrysset lån	0	0	-800 000	-800 000
Sum	Renseanl. Svendsbykrysset	0	2 400 000	-2 400 000	0
0230 5110 221 531	Renseanl. Grimsby barneh.inv. utg.	0	360 000	0	360 000
0910 5110 221 531	Renseanl. Grimsby barneh. lån	0	0	-360 000	-360 000
Sum	Renseanl. Grimsby barnehage	0	360 000	-360 000	0
0230 5232 335 532	Lekeplasser/løkker inv. utg.	0	200 000	0	200 000
0429 5232 335 532	Lekeplasser/løkker mva	0	50 000	0	50 000
1570 5232 335 532	Lekeplasser/løkker overf. inv.	0	50 000	0	50 000
0910 5232 335 532	Lekeplasser/løkker lån	0	0	-200 000	-200 000
0970 5232 335 532	Lekeplasser/løkker overf. fra drift	0	0	-50 000	-50 000
1729 5232 335 532	Lekeplasser/løkker mva-komp.	0	0	-50 000	-50 000
Sum	Lekeplasser/løkker	0	300 000	-300 000	0
0200 5232 335 534	Turstier i sentrum inv. utg.	0	80 000	0	80 000
0429 5232 335 534	Turstier i sentrum mva	0	20 000	0	20 000
1570 5232 335 534	Turstier i sentrumoverf. inv.	0	20 000	0	20 000
0910 5232 335 534	Turstier i sentrum lån	0	0	-80 000	-80 000
0970 5232 335 534	Turstier i sentrum overf. fra drift	0	0	-20 000	-20 000
1729 5232 335 534	Turstier i sentrum mva-komp.	0	0	-20 000	-20 000
Sum	Turstier i sentrum	0	120 000	-120 000	0

Deltagelse i Sjumilssteget

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
10/14	Kommunestyret	11.02.2014

Rådmannens forslag til vedtak:

Marker kommune søker om deltagelse i prosjektet Sjumilssteget.

Sammendrag:

Fylkesmannen inviterte i brev av 19.12.2013 alle fylkets kommuner til å delta i Sjumilssteget for utsatte barn og unge i Østfold. Sjumilssteget tar utgangspunkt i utvalgte artikler i FNs barnekonvensjon og handler om tidlig innsats, samordning av tjenester og medbestemmelse. Det er satt av 2,5 millioner av fornyingsmidler til et tverrfaglig samarbeid med Sjumilssteget. Hver kommune som søker vil få tildelt 100 000 til å arbeide fram en egen analyse for sin kommune etter metodene i prosjektet. Det blir nettverksutveksling i regi av en vertskommune i fylket. Fylkesmann oppfordrer til å samarbeide interkommunalt.

Bakgrunn:

Kommunen har allerede ting man er gode på når det gjelder utsatte barn og unge i kommunen. Biblioteket kan brukes av alle, og det er pc-er tilgjengelig. Vi har fritidsklubben og UKH som samler en stor del av de unge i bygda. Det er en flott skatepark og lekepark sentralt i Ørje, og vi ser at det er mange frivillige organisasjoner i flere sjangere.

Allikevel kan det være noen som faller utenfor og det kan være pga. utstyr, betaling av kontingenter, mm.

Fylkesmann ønsker av det vi erfarer å tilrettelegge for utsatte barn og unge ved å få kommunene til å sette dette i system, danne nettverk og sikre at barnekonvensjonen blir overholdt.

Vurdering:

Kommunen jobber i dag tverrfaglig på flere områder, og vi tenker ved å være med i Sjumilssteget kan vi sette det vi allerede har i et bedre system, og utvikle oss å bli bedre der vi ikke er så gode.

Utbytte kan bli å sette det hele i system og få til en helhetlig tenking rundt utsatte barn og unge. Det blir derfor satt i gang samarbeid med frivillige organisasjoner, næringslivet, Marker kommune og Rømskog kommune. Rømskog fordi vi samarbeider allerede på flere arenaer som NAV, barneverntjeneste, bolyst og barnehagene har felles treffpunkter. Fra skjønnsmidler er det også satt i gang «tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid» som gjelder for de som jobber med barn i førskolealder.

Dersom vi ikke ønsker deltagelse fortsetter vi som i dag. Vi har jevnlig møter på tvers av virksomheter, og det er ikke noe etablert samarbeid med organisasjoner eller næringslivet.

Konklusjon:

Rådmannsinnstilling er at man går for å delta i Sjumilssteget og å sette fokus på og bedre utsatte barn og unges kår i kommunen.

Eventuell spørretime

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
11/14	Kommunestyret	11.02.2014

I «Reglement for Marker kommunestyre» vedtatt av Marker kommunestyre 30. april 1996 (sak K-34/96) heter det følgende i § 14:

«§14. FORESPØRSLER (INTERPELLASJONER).

I tillegg til de saker som er ført opp på sakslisten til møtet, kan det enkelte kommunestyremedlem komme med forespørsler og grunngitte spørsmål som rettes til ordføreren. Slike forespørsler bør være sendt skriftlig til ordføreren minst 2 dager før kommunestyrets møte.

Forslag som fremsettes i forbindelse med denne, kan ikke avgjøres i møtet dersom ordføreren eller 1/3 av kommunestyret motsetter seg det.»

En viser til vedlagte saksframlegg.